

Rapport

INWONERSONDERZOEK STEENWIJKERLAND 2017

Gemeente Steenwijkerland

Februari 2018

COLOFON

Uitgave

I&O Research
Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede

Rapportnummer

2018/18

Datum

Februari 2018

Opdrachtgever

Gemeente Steenwijkerland

Auteurs

Femke van Schelven
Joran Laméris
Frank ten Doeschot
Laurens Klein Kranenburg

Bestellingen

Exemplaren zijn verkrijgbaar bij de opdrachtgever.

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

INHOUDSOPGAVE

1.	Factsheet.....	6
2.	Inleiding.....	12
2.1	Aanleiding	12
2.2	Onderzoeksopzet en respons	13
2.3	Leeswijzer	15
3.	Leefbaarheid en voorzieningen.....	17
3.1	Belangrijkste bevindingen.....	17
3.2	Voorzieningen in de buurt.....	17
3.3	Fysieke leefomgeving.....	21
3.4	Sociale cohesie en leefklimaat.....	22
3.5	Oordeel buurt en leefbaarheid.....	24
3.6	Leefbaarheid in de gemeente	24
3.7	Verkeer.....	26
4.	Veiligheid en overlast	29
4.1	Belangrijkste bevindingen.....	29
4.2	Overlast	29
4.3	Veiligheid	30
4.4	Burgernet.....	33
5.	Participatie en zorg	35
5.1	Belangrijkste bevindingen.....	35
5.2	Mantelzorg	35
5.3	Vrijwilligerswerk.....	38
5.4	Bekendheid met ondersteuning	43
5.5	Opvoeden en opgroeien	43

6.	Bestuur en vertegenwoordiging	45
6.1	Belangrijkste bevindingen.....	45
6.2	Belangenbehartiging kernen en wijken	45
6.3	Vertrouwen en participatie.....	47
	Prioriteiten voor het nieuwe college van B&W	50
6.4	Toerisme.....	53
7.	Benchmark Steenwijkerland	57
	Bijlage 1. Responsverantwoording.....	60
	Bijlage 2. Vragenlijst.....	63

HOOFDSTUK

Belangrijkste resultaten

1. Factsheet

INWONERSONDERZOEK STEENWIJKERLAND 2017

INDICATOREN UIT HET COLLEGEPROGRAMMA

Behaalde indicatoren

% inwoners dat ...

	Doel	'17	'15
... tevreden is over de groenvoorziening in de buurt	≥58%	58%	58%
... tevreden is over de netheid in de buurt	≥51%	55%	54%
... tevreden is over de verkeersveiligheid in de buurt	≥47%	49%	49%
... overlast ervaart door te hard rijden	<45%	41%	43%
... zich veilig voelt	>86%	87%	85%
... tevreden is over de toegankelijkheid van de openbare ruimte	≥78%	78%	79%
... tevreden is over de parkeermogelijkheden in de gemeente	≥62%	72%	76%
... tevreden is over het openbaar vervoer in de gemeente	≥48%	48%	50%
... tevreden is over het schoonhouden in de buurt	≥51%	55%	51%
... overlast heeft van rommel op straat	<26%	20%	26%
... tevreden is over de mogelijkheden van gemeentelijke begraafplaatsen	≥75%	80%	-

Niet behaalde indicatoren

% inwoners dat ...

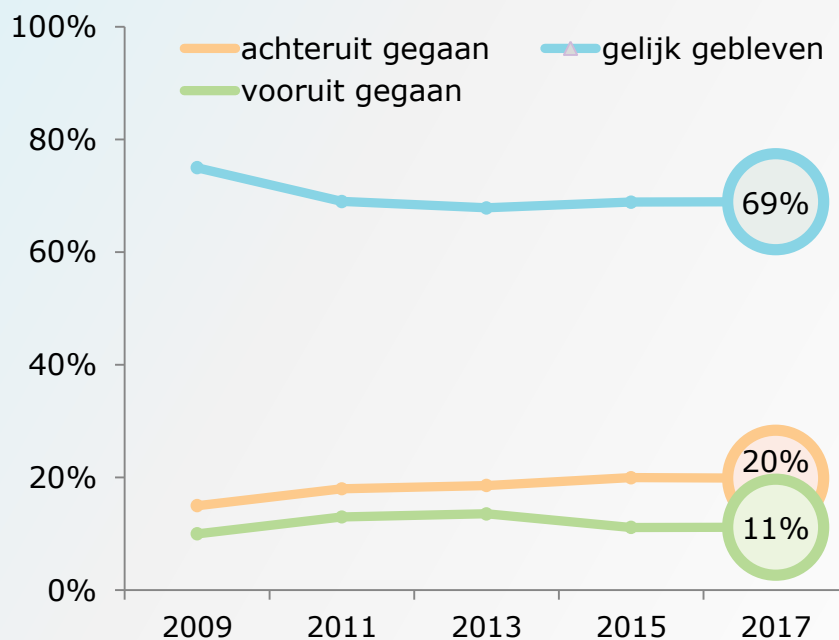
	Doel	'17	'15
... tevreden is over de speelmogelijkheden voor kinderen	≥65%	64%	66%
... deelneemt aan burgernet	>20%	18%	9%
... tevreden is over het onderhoud van wegen	≥58%	53%	58%
... tevreden is over het onderhoud van fietspaden	≥58%	55%	60%
... tevreden is over het aanbod van fietspaden	≥75%	74%	78%
... tevreden is over de sportvoorzieningen	≥83%	81%	82%

INWONERSONDERZOEK STEENWIJKERLAND 2017

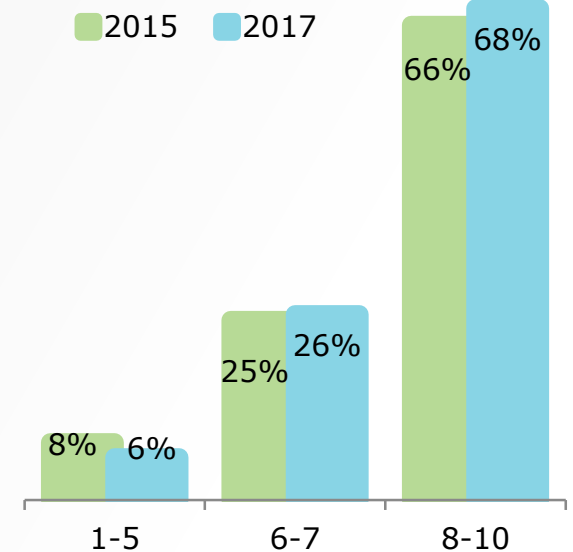
LEEFBAARHEID EN VOORZIENINGEN

Ontwikkeling van de buurt

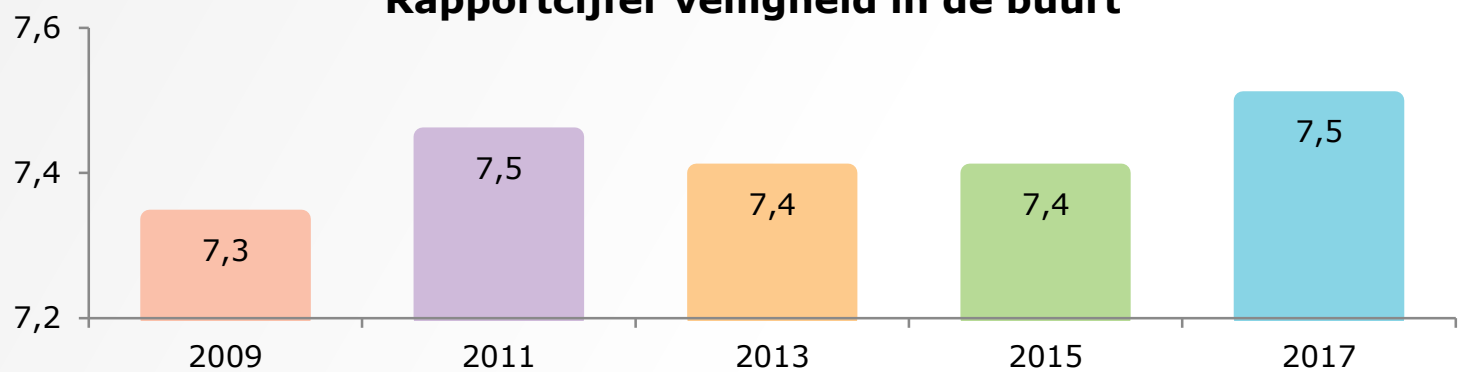
Rapportcijfer voor prettig wonen in de buurt

VEILIGHEID EN OVERLAST

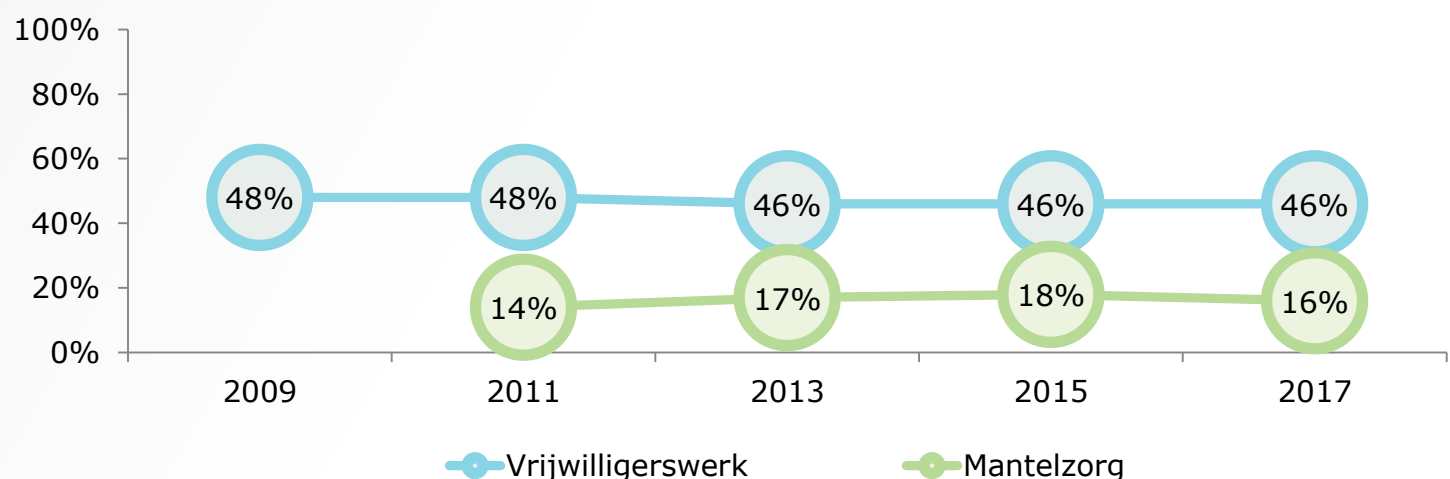
Rapportcijfer veiligheid in de buurt

PARTICIPATIE EN ZORG

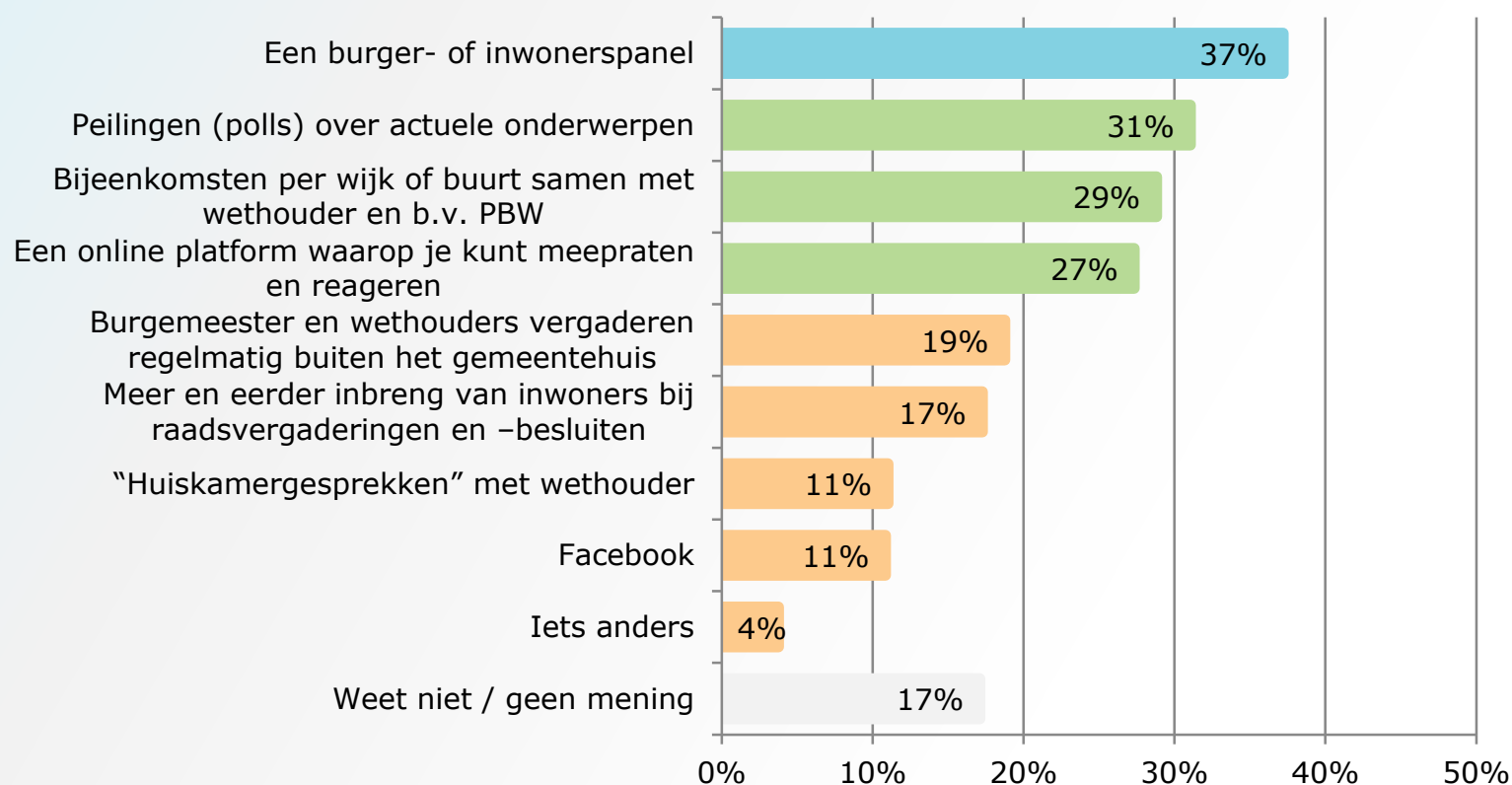
Vrijwilligers en mantelzorgers

BESTUUR EN VERTEGENWOORDIGING

Manieren om gemeente te laten weten wat inwoners belangrijk vinden

Belangrijke onderwerpen voor het nieuwe college

Verdeel €100 over de onderwerpen die u belangrijk vindt

Top 5 laagste gemiddelde bedragen

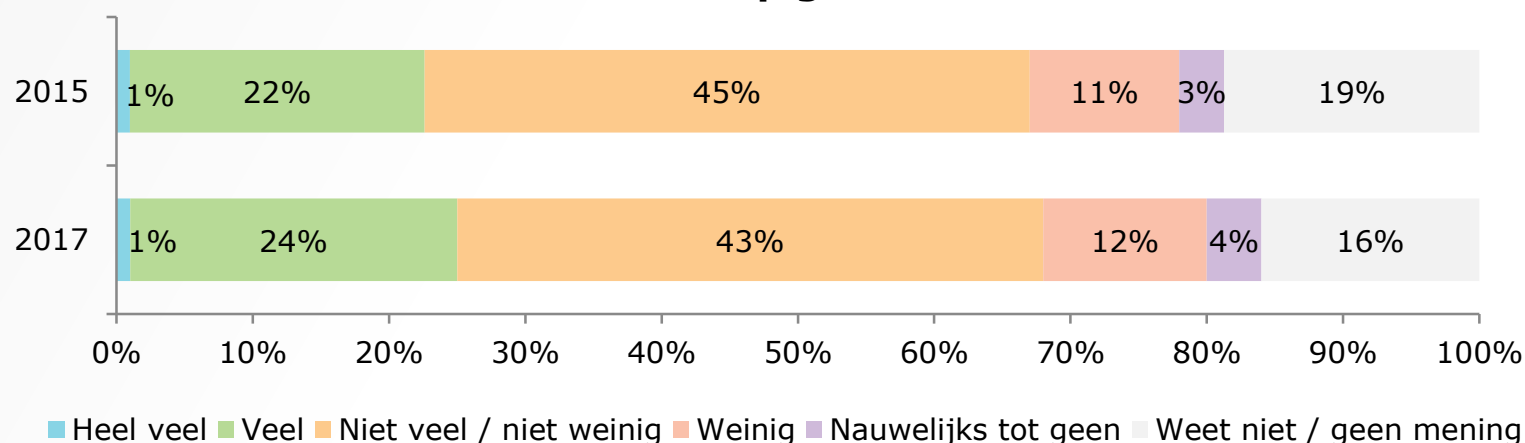
- Hondenbeleid (€2,49) .1
- Inwonersparticipatie stimuleren (€2,04) .2
- Jeugdoverlast (€1,98) .3
- Buurtcentra en dorpshuizen (€1,95) .4
- Samenhang tussen buurtbewoners (€1,41) .5

Top 5 hoogste gemiddelde bedragen

- Verkeersveiligheid (€11,21)
- Zorg, voorzieningen en activiteiten voor ouderen (€8,97)
- Betaalbaar wonen (€7,77)
- Leefbaarheid (€7,02)
- Werkgelegenheid (€6,36)

Vertrouwen in manier waarop gemeente wordt bestuurd

HOOFDSTUK

Inleiding

2. Inleiding

2.1 Aanleiding

Het inwonersonderzoek van de gemeente Steenwijkerland is een peilstok voor de mate waarin de ambities en doelstellingen van dit college in de beleving van de inwoners worden gerealiseerd. Deze zijn vastgelegd in het collegeprogramma 2014-2018 van Steenwijkerland.¹ Het college geeft daarin aan daadkracht te willen tonen en dichtbij de mensen te willen staan, met een open, verbindende bestuursstijl met de samenleving als uitgangspunt. En financieel verantwoord, ook op langere termijn. Naast de grote beleidsinhoudelijke opgaven op het gebied van zorg, arbeidsparticipatie, recreatie en toerisme, duurzaamheid, wonen en financiën kiest het college nadrukkelijk voor leefbaarheid en sterke bewonersbetrokkenheid als politiek kompas.

Dat is vertaald in een viertal bestuursprogramma's in de programmabegroting waarlangs de ambities en doelstellingen worden uitgewerkt:

1. Steenwijkerlanders voelen zich welkom
2. Steenwijkerlanders voelen zich thuis
3. Steenwijkerlanders doen het samen
4. Steenwijkerlanders zijn actief

De huidige raadsperiode loopt begin 2018 af en om die reden is het een goed moment om terug te kijken naar wat er in de afgelopen jaren tot stand is gebracht. Met het inwonersonderzoek wordt inzicht verschaft in de bewonersbeleving, vooral ten aanzien van indicatoren bij de tweede en derde doelstelling van dit college. Daarnaast heeft het inwonersonderzoek een belangrijke functie om input te genereren voor (nieuw) beleid en voor plannen. Het onderzoek dient dus ook vooruit te kijken naar de uitdagingen die de gemeente staan te wachten.

Het voorliggende onderzoek is het laatste inwonersonderzoek in deze vorm. Er wordt nagedacht over alternatieve vormen van monitoring, onderzoek en participatie. In deze editie van het inwonersonderzoek is bewoners gelegenheid gegeven om hierin mee te denken.

¹ Gemeente Steenwijkerland (2014), "Verantwoord anders", collegeprogramma 2014-2018.

2.2 Onderzoeksopzet en respons

Onderzoeksmethode en steekproeftrekking

Sinds 2011 wordt het onderzoek online uitgevoerd, met de mogelijkheid om de vragenlijst op aanvraag schriftelijk in te vullen. Door de ongewijzigde onderzoeksmethode zijn de mogelijkheden tot vergelijking met de resultaten van 2011, 2013 en 2015 optimaal.

In 2017 hebben alle 18.404 zelfstandig wonende huishoudens in de gemeente Steenwijkerland rond 25 september een uitnodigingsbrief voor het onderzoek ontvangen. Per huishouden was aselekt één bewoner geselecteerd die de uitnodiging voor het onderzoek op naam heeft ontvangen. In de brief was een link naar de vragenlijst opgenomen, waar men met een uniek wachtwoord kon inloggen om de vragenlijst in te vullen. Er is gebruik gemaakt van incentives, een gebruikelijke methode die de respons op onderzoeken ten goede komt. Het ging in dit onderzoek om tien Irischeques t.w.v. 50 euro.

Inwoners die geen mogelijkheid hadden om de vragenlijst online in te vullen, konden per e-mail of via een gratis telefoonnummer een schriftelijke versie van de vragenlijst aanvragen. In totaal zijn 121 vragenlijsten (5 procent van het totaal) schriftelijk ingevuld. Het overgrote deel (2.488 vragenlijsten, 95 procent) is online ingevuld. In 2015 was de verhouding tussen schriftelijke en online respons eveneens 5/95 procent.

Respons en weging

In totaal hebben 2.609 inwoners van 18 jaar en ouder deelgenomen aan het onderzoek. De respons komt hiermee uit op 14 procent.² Bij een grotendeels online onderzoek en zonder het versturen van herinneringsbrie(f)(ven) en andere stimulerende maatregelen is een respons van 14 procent naar verwachting.

Van de respondenten is 48 procent man en 52 procent vrouw. Eén op de twaalf (7 procent) van de respondenten is jonger dan 30 jaar, ruim een derde (36 procent) 65 jaar of ouder, en zes op de tien (62 procent) 55 jaar of ouder. De responsverhoudingen zijn vergelijkbaar met het vorige inwonersonderzoek uit 2015. Ouderen zijn dus relatief oververtegenwoordigd, waardoor zij een kleiner gewicht moeten krijgen om representatieve uitspraken te doen over de gehele bevolking van Steenwijkerland. De respons per kern varieert tussen 6 procent in Paddenpoel / Kornputkwartier en 23 procent in Oostermeeenthe / Nieuwe Gagels / Woldmeenthe. Een uitgebreide responsverantwoording is opgenomen in bijlage 1.

De resultaten zijn herwogen naar leeftijd, geslacht en kern. Hierdoor worden de resultaten van ondervertegenwoordigde groepen 'zwaarder' meegewogen en van oververtegenwoordigde groepen 'lichter' meegewogen. Hierdoor is de respons op deze kenmerken representatief voor de gehele bevolking van de gemeente Steenwijkerland.

² Ten opzichte van eerdere edities is een dalende trend in de responsontwikkeling zichtbaar (2011: 17 procent respons; 2013: 16 procent, 2015: 15 procent). Een trend die wij ook landelijk waarnemen bij herhalingsonderzoek.

Vragenlijst

Voor dit onderzoek is een vragenlijst samengesteld door gemeente Steenwijkerland en I&O Research. De vragenlijst van het inwonersonderzoek bevatte een aantal vaste thema's zoals voorzieningen, leefbaarheid, veiligheid en mantelzorg. Om voor te sorteren op een nieuwe wijze van inwonersraadpleging is aanzienlijk geschrapt in de vragenlijst. Er is kritisch gekeken naar de actualiteit en relevantie van vragen(blokken). Dit heeft geleid tot het schrappen van vragen over o.a. zelfwerkzaamheid van inwoners bij het leefbaar houden van de buurt, energiezuinigheid en levensloopbestendigheid van woningen, sociale contacten en gemeentelijke informatie. En er zijn vragen toegevoegd over prioriteiten voor het nieuwe college en de wijze waarop inwoners willen meedenken en -praten over gemeentelijk beleid.

De vragenlijst is opgenomen in bijlage 2.

Opzet analyse

Waar mogelijk zijn de uitkomsten vergeleken met het vorige inwonersonderzoeken uit 2015 en voorgaande edities. In de rapportage worden verschillen beschreven vanaf 3 procentpunt (bij percentages) en 0,3 punt (bij rapportcijfers en indicatoren). Er is voor deze gradaties gekozen omdat deze het dichtst in de buurt komen van de statistische betrouwbaarheidsmarge van de resultaten.

Waar relevant worden in dit rapport verschillen beschreven tussen leeftijdsgroepen, man-vrouw en kernen. Er is een tabellenboek beschikbaar met alle uitgesplitste uitkomsten (zie paragraaf 2.3).

In het onderzoek worden op diverse plaatsen vergelijkingen gemaakt met een groep referentiegemeenten afkomstig uit de benchmark van Waarstaatjegemeente.nl (een initiatief van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten; hierna WSJG). Het betreft 16 gemeenten³ met 25.000 tot 50.000 inwoners die in 2017 hebben deelgenomen aan de benchmark. De vragenlijst is op onderdelen afgestemd met deze benchmark om vergelijking mogelijk te maken.

Een tweede benchmark waarvan gebruik is gemaakt, is de Veiligheidsmonitor. Dit is een landelijk instrument voor de beleving van leefbaarheid, veiligheid, overlast en slachtofferschap. Daar waar de vraagstelling in het inwonersonderzoek overeenkomt met de Veiligheidsmonitor, zijn de resultaten vergeleken met het gemiddelde van het basisteam van de politie waarvan Steenwijkerland deel uitmaakt.⁴

³ Zie hoofdstuk 7 voor een overzicht van de deelnemende gemeenten.

⁴ Steenwijkerland maakt samen met de gemeenten Kampen, Staphorst en Zwartewaterland deel uit van het basisteam IJsselland Noord.

2.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 worden de belangrijkste uitkomsten samengevat aan de hand van de vier bestuursprogramma's. De uitkomsten van het Inwonersonderzoek 2017 worden in deze rapportage op gemeenteniveau weergegeven in grafieken in vier themahoofdstukken. Hoofdstuk 3 gaat in op de leefbaarheid en voorzieningen in de gemeente Steenwijkerland. Onder meer het woonklimaat en de tevredenheid over voorzieningen in zowel de eigen wijk of kern en de gemeente als geheel worden hier besproken. In hoofdstuk 4 staan overlast en veiligheid centraal. Hoofdstuk 5 belicht ontwikkelingen rond participatie en zorg, waaronder mantelzorg, vrijwilligerswerk en zelfredzaamheid. Hoofdstuk 6 gaat over bestuur en vertegenwoordiging en beschrijft onder meer de wijze waarop inwoners willen meedenken en –praten met gemeentelijke plannen en wat de prioriteiten zijn voor het nieuwe college na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2018. Elk themahoofdstuk begint met een opsomming van de belangrijkste bevindingen. Vervolgens worden per subthema steeds de in het oog springende zaken, ontwikkelingen en verschillen tussen kernen en bewonersgroepen puntsgewijs opgesomd of in tabelvorm opgenomen. In hoofdstuk 7 worden de resultaten van Steenwijkerland gebenchmarkt ten opzichte van vergelijkbare gemeenten.

Bij de grafieken en tabellen is steeds met "n=" aangegeven op hoeveel respondenten de uitkomsten zijn gebaseerd. Bij meervoudige vragen staat twee keer "n="; één voor het minimumaantal respondenten en één voor het maximum.⁵ Door afronding op hele cijfers tellen de percentages soms niet op tot 100 procent.

Naast deze rapportage zijn de uitkomsten van het inwonersonderzoek 2017 beschikbaar gesteld via een tabellenboek in Excel. Hierin zijn alle uitkomsten op de vragen uit de enquête te raadplegen, uitgesplitst naar kern/wijk, geslacht, leeftijdsklasse, opleidingsniveau, werksituatie en huishoudensamenstelling.

⁵ Dit heeft te maken met het feit dat niet elke voorziening voor iedere respondent relevant is. Deze konden overgeslagen worden. Bijvoorbeeld figuur 3.1: de tevredenheid over de buurtvoorzieningen is beoordeeld door minimaal 1.236 respondenten (bij mogelijkheden voor begraving en asbezorging op de gemeentelijke begraafplaatsen) en maximaal 2.748 respondenten (bij afvalinzameling).

HOOFDSTUK

Leefbaarheid en voorzieningen

3. Leefbaarheid en voorzieningen

3.1 Belangrijkste bevindingen

- Basisonderwijs is niet langer de best beoordeelde buurtvoorziening, dat is nu de bereikbaarheid van de buurt met de auto. Sinds 2013 daalt de tevredenheid over het basisonderwijs in de buurt. Niettemin is de tevredenheid over het onderwijs in het algemeen (voor de gemeente als geheel) stabiel.
- Ook zijn er dalingen te zien in de tevredenheid over sociaal-culturele voorzieningen (al sinds 2007), sportvoorzieningen en kinderopvang/peuterspeelzalen.
- Gemiddeld worden de voorzieningen in de buurt met een rapportcijfer 6,7 beoordeeld. Ten opzichte van 2015 is de tevredenheid over voorzieningen in de buurt geconsolideerd. Voor 2015 was er jaar op jaar sprake van een stijging.
- Bij twee van de vier onderdelen van de fysieke leefomgeving (speelplekken voor kinderen en onderhoud van openbaar groen) is de tevredenheid sinds 2015 stabiel gebleven. Inwoners zijn gemiddeld minder tevreden over de voorzieningen voor jongeren en het onderhoud van wegen, paden en pleintjes in vergelijking met twee jaar geleden. Een mogelijke verklaring van de gemeente is dat het (basis) onderhoudsniveau niet overeenkomt met de verwachtingen van de inwoners. Verder raakt het wegennet 'op leeftijd', hetgeen merkbaar zal zijn voor weggebruikers.
- Er is in het algemeen sprake van een stabiele buurtontwikkeling. De meeste inwoners geven aan dat de buurt in het afgelopen jaar gelijk is gebleven. En er is weinig beweging in de aandelen bewoners die vooruitgang dan wel achteruitgang ervaren. De groep die achteruitgang heeft waargenomen (20 procent) is traditioneel groter dan de groep die vindt dat de buurt vooruit is gegaan (11 procent).
- Ook sociale cohesie en het rapportcijfer voor prettig wonen laten, net als landelijk, weinig verschuivingen zien.
- Sinds 2013 is de tevredenheid over de parkeermogelijkheden in de gemeente (+11 procentpunt) en de verkeersveiligheid (+4 procentpunt) toegenomen. De overige indicatoren zijn stabiel, met uitzondering van het onderhoud van fietspaden, dat een lichte daling laat zien in de afgelopen vier jaar (-3 procentpunt).

3.2 Voorzieningen in de buurt

Aan inwoners is gevraagd de voorzieningen in de eigen buurt te beoordelen (figuur 3.1). Over deze voorzieningen hebben inwoners het volgende oordeel:

Bereikbaarheid buurt met de auto nu best beoordeeld

- In 2017 zijn inwoners het meest tevreden over de bereikbaarheid van de buurt met de auto. In 2015 was het basisonderwijs de best beoordeelde voorziening. Nog steeds zijn meer dan acht op de tien inwoners tevreden over het basisonderwijs in de buurt, maar tussen 2015 en 2017 is de tevredenheid verder gedaald, na de eerdere daling tussen 2013 en 2015. Mogelijk speelt hier mee dat scholen door dalende leerlingaantallen gedwongen zijn om te fuseren of sluiten, waardoor de afstand tot de dichtstbijzijnde basisschool groter wordt. Overall blijft de tevredenheid over het onderwijs in het algemeen echter op peil (zie paragraaf 3.6), wat deze verklaring verder ondersteunt.
- Inwoners die ontevreden over het basisonderwijs zijn, zijn vaker middelbaar- of hoger opgeleid; lager opgeleiden zijn hierover juist vaker tevreden.
- Openbaar vervoer en verkeersveiligheid in de buurt zijn de aspecten waarover inwoners net als in 2013 en 2015 het minst tevreden zijn.

Geleidelijke afname tevredenheid sociaal-culturele voorzieningen sinds 2007

- De tevredenheid over de sociaal-culturele voorzieningen is verder gedaald tot het niveau van de tevredenheid over de verkeersveiligheid (49 procent). De tevredenheid over sociaal-culturele voorzieningen liet tot 2007 een scherpe stijging in tevredenheid zien, maar daalt sindsdien iedere twee jaar, met uitzondering van 2013, met twee tot vijf procentpunten.
- De scherpste daling in tevredenheid is te zien bij de kinderopvang en de peuterspeelzalen. In 2015 was nog 78 procent hier tevreden over, dit is in 2017 gedaald naar 71 procent. Inwoners in de leeftijd van 30-39 jaar (veelal de groep met jonge kinderen) zijn vaker ontevreden over de kinderopvang of peuterspeelzaal. Een mogelijke verklaring voor de lagere tevredenheid is dat er op het moment van de enquête nog veel onduidelijk was over de gevolgen van de harmonisatie van peuterspeelzaal en kinderopvang. Of deze dip van tijdelijke aard is, moet vervolgonderzoek uitwijzen.
- In de periode 2011-2015 was de tevredenheid over sportvoorzieningen stabiel. In de afgelopen twee jaar is de tevredenheid echter significant gedaald (-4 procentpunt) en is daarmee weer terug op het niveau van 2009. De tevredenheid over sportvoorzieningen in de hele gemeente is echter min of meer stabiel (zie paragraaf 3.6).
- Geen enkele voorziening laat een sterke toename in tevredenheid over deze voorziening zien.

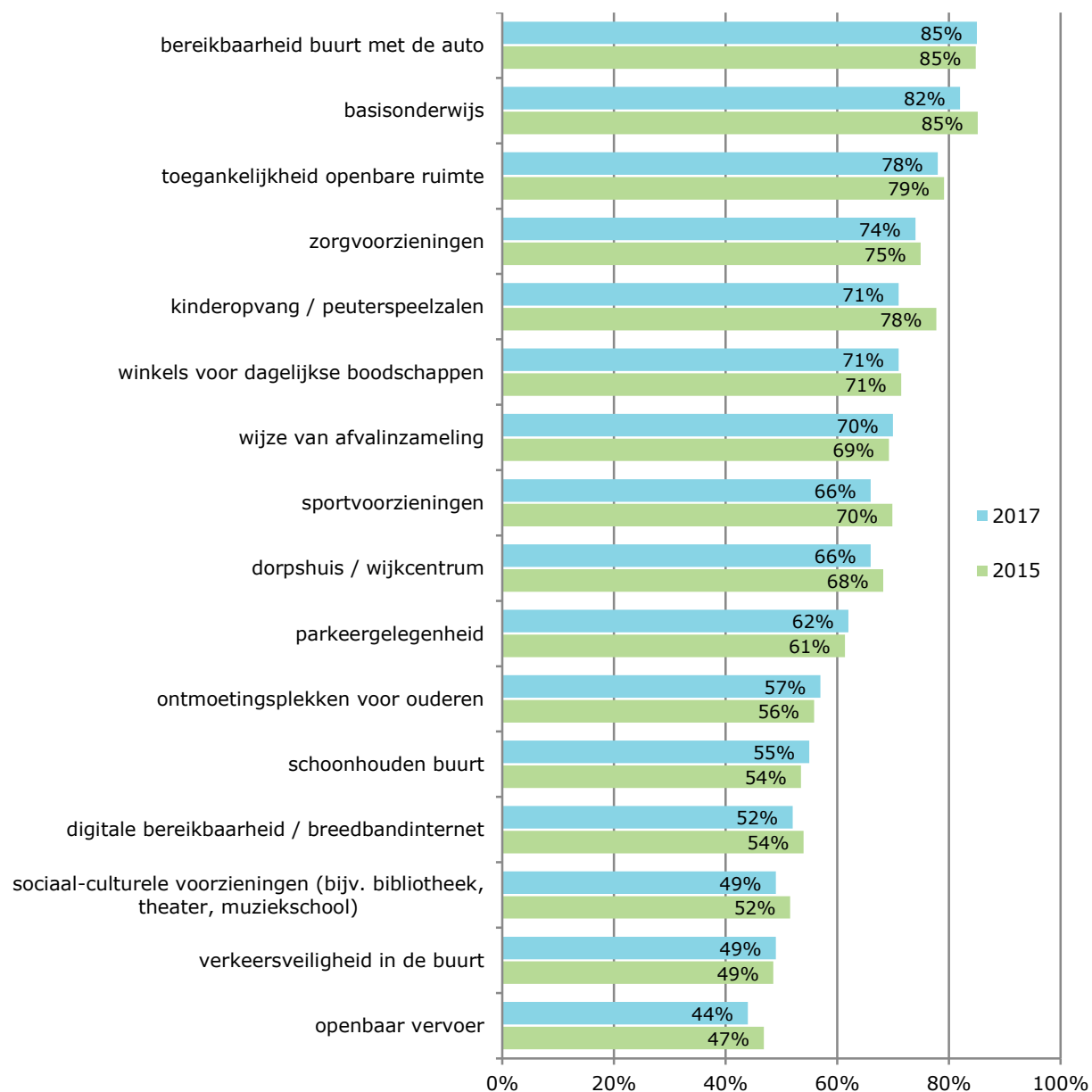
Verschillen naar achtergrondkenmerken

- Lager opgeleiden zijn significant vaker tevreden over de zorgvoorzieningen, het dorpshuis of wijkcentrum en de digitale bereikbaarheid.
- In de meeste middelgrote kernen en wijken van Steenwijk is men tamelijk tevreden over digitale bereikbaarheid en de beschikbaarheid van breedbandinternet. Enkele uitschieters naar beneden zijn: Kalenberg / Wetering / Nederland (79 procent is hier ontevreden), Blankenham / Baarlo (78 procent ontevreden), Witte Paarden / Baars / Basse / Marijenkampen (60 procent) en Scheerwolde (53 procent), Belt Schutsloot (51 procent) en St.Jansklooster / Heetveld (51 procent).
- Er is een duidelijk onderscheid tussen kernen (wijken) waar men relatief tevreden is over de winkels voor de dagelijkse boodschappen en kernen waar men minder tevreden is. Dit heeft voor een groot deel te maken met de nabijheid van dit type voorzieningen. Inwoners van de wijken Torenlanden / Steenwijkerdiep, Centrum, Oostermeenthe / Nieuwe Gagels / Woldmeenthe in Steenwijk en de kernen Paasloo en Vollenhove zijn bovengemiddeld tevreden over de winkels voor dagelijkse boodschappen in de buurt. Relatief minder tevreden is men in de kernen Onna, Ossenzijl, Willemsoord / De Pol, Kalenberg / Wetering / Nederland, Wanneperveen en Scheerwolde.
- Inwoners in Oldemarkt / IJsselham en Steenwijk-Oostermeenthe / Nieuwe Gagels / Woldmeenthe zijn bovengemiddeld tevreden over sportvoorzieningen.
- Minder dan de helft van de bewoners van Blokzijl, Zuidveen, Dwarsgracht / Jonen / Giethoorn en Belt Schutsloot is tevreden over de parkeergelegenheid in de buurt. Ook is men in deze kernen, met uitzondering van Zuidveen, minder vaak tevreden over de bereikbaarheid van de buurt met de auto (<75 procent tevreden).
- De verkeersveiligheid wordt het meest positief beoordeeld in Paasloo (67 procent), Kuinre (66 procent) en Scheerwolde (64 procent). Minder positief is men in Zuidveen (19 procent), Witte Paarden e.o. (25 procent) en Willemsoord / De Pol (35 procent).
- Jongere inwoners uit de leeftijd van 18 – 29 jaar staan vaker neutraal tegenover het dorpshuis of wijkcentrum. Dit kan zijn omdat deze groep minder vaak gebruik maakt van deze voorziening.

Figuur 3.1

Kunt u voor elk van deze voorzieningen in uw buurt aangeven hoe tevreden u daar over bent?

(% (zeer) tevreden, n = 1.391 tot n = 2.585)⁶

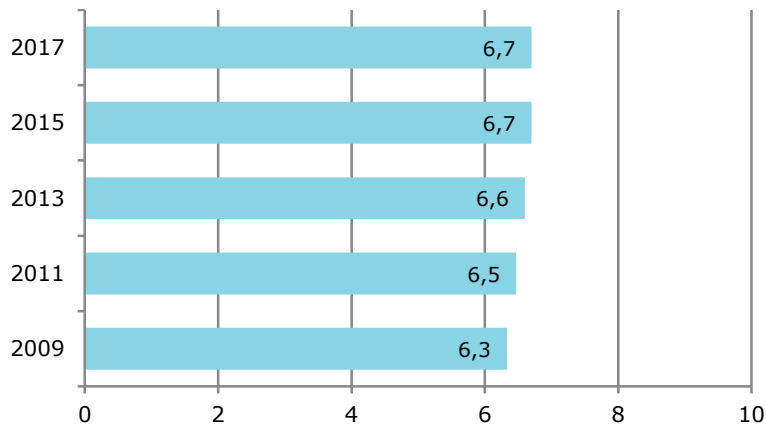

⁶ Het aantal waarnemingen is bij sommige voorzieningen (zoals basisonderwijs en ontmoetingsplekken voor ouderen) lager, omdat niet iedereen hiervan gebruikmaakt of hiermee (voldoende) bekend is. Degenen die "Weet niet/geen mening" of "N.v.t." hebben geantwoord, zijn buiten beschouwing gelaten.

- Gemiddeld worden de voorzieningen in de buurt met een rapportcijfer 6,7 beoordeeld (figuur 3.2). Ten opzichte van 2015 is de tevredenheid over voorzieningen in de buurt geconsolideerd. Vóór 2015 was er jaar op jaar sprake van een stijging.
- Het hoogste gemiddelde rapportcijfer is gegeven door inwoners van Paasloo, Tuk, Steenwijk Centrum en Steenwijk-Torenlanden / Steenwijkerdiep (7,2), ook zijn er bovengemiddelde rapportcijfers voor de voorzieningen door inwoners van Oldemarkt / IJsselham (7,1). In Blankenham / Baarlo geven inwoners gemiddeld een 5,7 en in Kalenberg / Wetering / Nederland een 5,9. Van de wijken in Steenwijk scoort Paddenpoel / Kornputkwartier het laagst (6,0). Het Kornputkwartier is een nieuwbouwwijk rond de voormalige Johan van den Kornputkazerne.
- In totaal beoordeelt 14 procent van de inwoners het algemene voorzieningenniveau met een onvoldoende (5 of lager). Er zijn geen significante verschillen in de achtergrondkenmerken van inwoners gevonden.

Figuur 3.2

Algemeen oordeel over **voorzieningen in de buurt** (rapportcijfer 1-10, n=2.543)

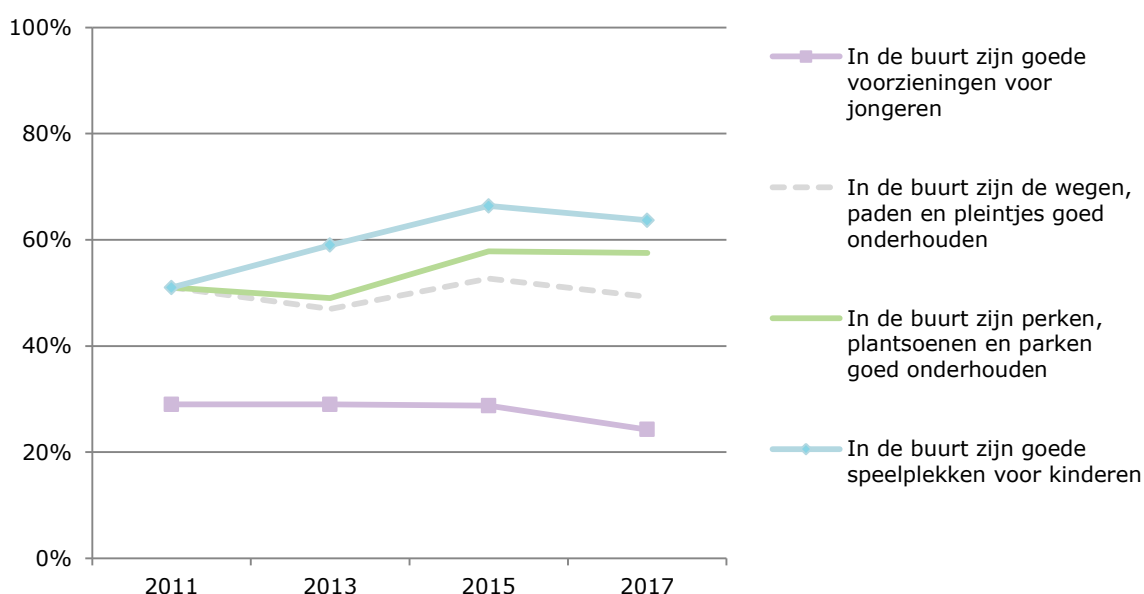

3.3 Fysieke leefomgeving

Sinds 2011 zijn vier uitspraken voorgelegd over de staat van de openbare ruimte (groen en grijs) en de voorzieningen voor kinderen en jongeren.⁷ Over het onderhoud van het openbaar groen zijn inwoners net zo tevreden als in 2015. Er is een lichte afname van de tevredenheid te zien (-4 procentpunt) bij het onderhoud van wegen, paden en pleintjes. Hiermee is de tevredenheid over dit aspect van de fysieke leefomgeving terug op het niveau van 2013. Een mogelijke verklaring van de gemeente voor de afgenomen tevredenheid is dat het (basis) onderhoudsniveau niet overeenkomt met de verwachtingen van de inwoners. Verder raakt het wegennet 'op leeftijd', hetgeen merkbaar zal zijn voor weggebruikers. De tevredenheid over de speelplekken voor kinderen is na een duidelijke toename tussen 2011 en 2015 gestabiliseerd, terwijl inwoners minder tevreden zijn over de voorzieningen voor jongeren in vergelijking met twee jaar geleden (figuur 3.3).

Figuur 3.3

Ontwikkeling oordeel over fysieke voorzieningen in de buurt (2011-2017)

⁷ Het item 'In de buurt is het buiten goed verlicht' is in 2017 komen te vervallen.

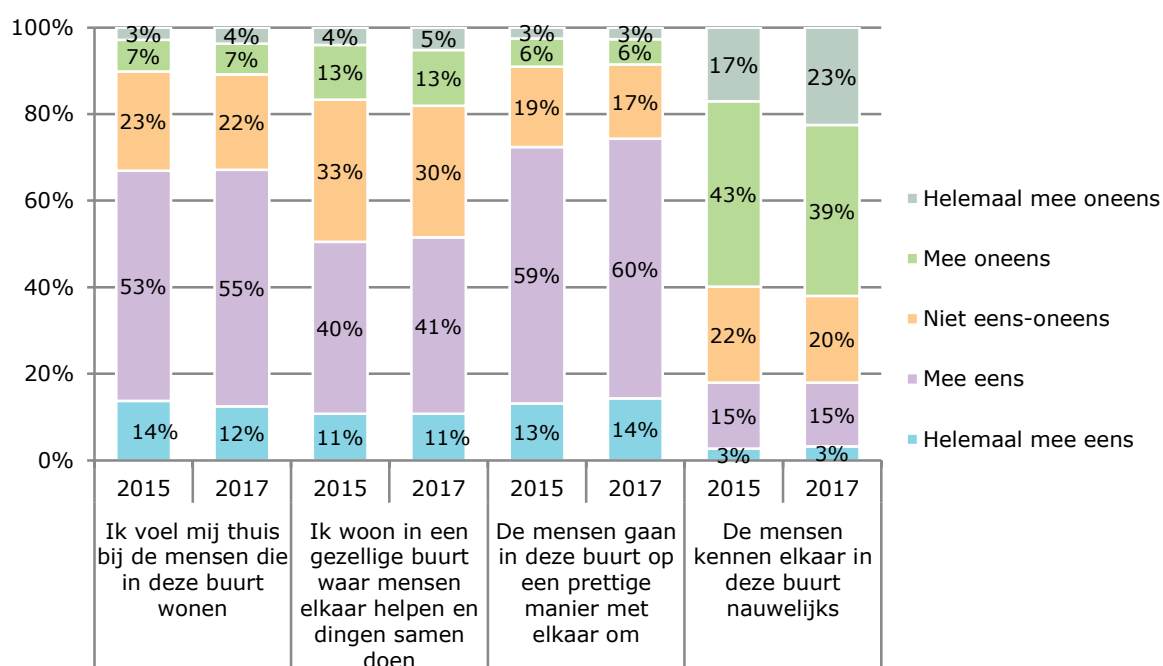
3.4 Sociale cohesie en leefklimaat

Over de mate waarin buurtbewoners onderling contact hebben zijn vanaf 2015 enkele nieuwe vragen gesteld. Dit met het oog op ontwikkelingen in de samenleving en de prioriteiten van het college van B&W.

- Ten opzichte van twee jaar geleden zijn er weinig grote veranderingen zichtbaar bij de reacties op vier stellingen over de sociale cohesie (figuur 3.4). Inwoners vinden iets vaker dat buurtbewoners elkaar kennen.
- Volgens een ruime meerderheid, bijna driekwart van de inwoners (74 procent) gaan buurtbewoners in het algemeen op een prettige manier met elkaar om. Ongeveer de helft (52 procent) is van mening dat zij in een gezellige buurt wonen waar mensen elkaar helpen en dingen samen doen. Verder voelt twee derde zich thuis bij de mensen in hun buurt.

Figuur 3.4

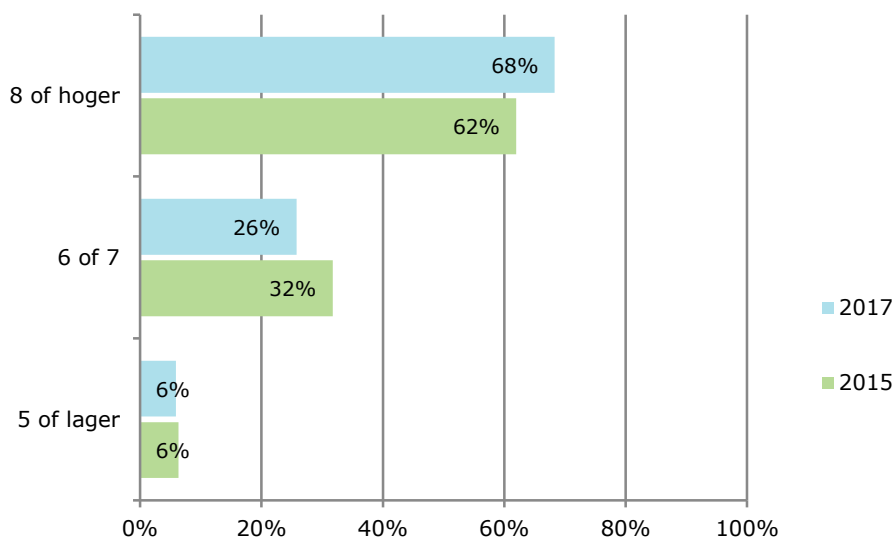
Kunt u ook voor de volgende uitspraken over de buurt waarin u woont aangeven in hoeverre u het hiermee eens of oneens bent? (n = 2.548 tot 2.572)

- Het gemiddelde rapportcijfer voor het "prettig wonen in de buurt" is een 7,8. Dit is een lichte verbetering ten opzichte van twee jaar geleden (7,7). Zie hiervoor figuur 3.5.
- Alleenstaanden met thuiswonende kinderen geven een lager rapportcijfer dan gemiddeld (7,4). Ook uitkeringsgerechtigden (7,4) en scholieren/studenten (7,3) laten een lager gemiddelde zien. Inwoners met een eigen bedrijf of freelancers geven gemiddeld genomen een 8,0.
- Naarmate men ouder is, geeft men gemiddeld een hoger rapportcijfer voor de leefbaarheid in de buurt. Jongeren (18-29 jaar) geven gemiddeld een 7,6. Dit loopt tot een 7,8 onder 55-plussers.
- Een ruime meerderheid (68 procent) geeft een rapportcijfer 8 of hoger. Ten opzichte van 2015 is het percentage cijfers van een 8 of hoger toegenomen met 6 procentpunt (figuur 3.5a). Zowel het cijfer 8 als 9 wordt vaker gegeven dan in 2015.
- Paasloo scoort het hoogst, op de voet gevolgd door Kalenberg / Wetering / Nederland (8,5). De (relatief) laagste beoordeling wordt gegeven door inwoners van Scheerwolde (7,1).

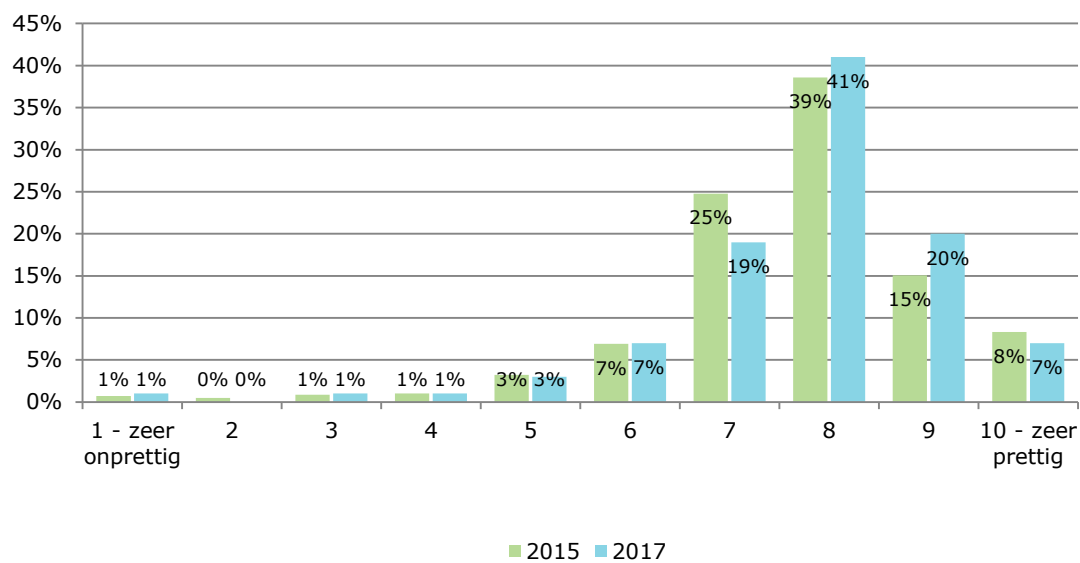
Figuur 3.5a

Hoe prettig vindt u het om in uw buurt te wonen? (rapportcijfer 1-10, n = 2.598)

Figuur 3.5b

Hoe prettig vindt u het om in uw buurt te wonen? (rapportcijfer 1-10, n = 2.598)

3.5 Oordeel buurt en leefbaarheid

Inwoners hebben het volgende oordeel over de ontwikkeling van de buurt in de afgelopen jaren (figuur 3.6):

- De grootste groep (69 procent) vindt dat hun buurt in het afgelopen jaar qua ontwikkeling gelijk is gebleven. Sinds 2011 is deze groep in omvang stabiel gebleven. Per saldo zijn er meer bewoners die vinden dat hun buurt achteruit is gegaan (20 procent) dan bewoners die een vooruitgang hebben waargenomen (11 procent).

Figuur 3.6

Vindt u dat de buurt waarin u woont **het afgelopen jaar** vooruit is gegaan, achteruit is gegaan of gelijk is gebleven?
(n = 2.784)

3.6 Leefbaarheid in de gemeente

Behalve over voorzieningen en leefbaarheid in de buurt zijn aan inwoners ook vragen voorgelegd over leefbaarheid in de gemeente als geheel.

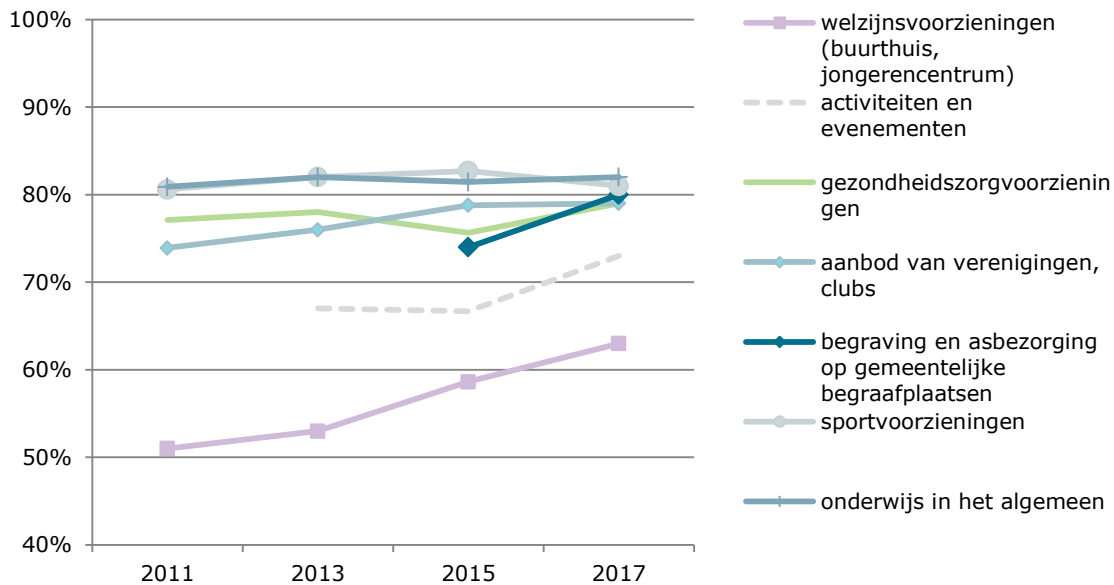
Voorzieningenniveau

- De tevredenheid over verschillende voorzieningen is sinds 2015 over het algemeen toegenomen. De grootste stijging van tevredenheid is over begraving en asbezorging op gemeentelijke begraafplaatsen, activiteiten en evenementen en de welzijnsvoorzieningen (zie figuur 3.7 en 3.8). Hoewel de stijging van de tevredenheid over de begraving en asbezorging lastig is te duiden, is een aantal factoren aan te wijzen die hierop mogelijk van invloed zijn. Dit zijn de uitbreiding van de grafrechten (waarvan veel gebruik wordt gemaakt), uitbreiding van de mogelijkheden voor asbezorging met urnenzuilen en verbetering in de communicatie rond uitvaarten en zichtbaarheid van de uitvaartbranche.
- Het meest tevreden zijn inwoners over onderwijs in het algemeen en sportvoorzieningen (meer dan 80 procent). Voor het eerst staat onderwijs in het algemeen bovenaan de lijst van voorzieningen waar inwoners het meest tevreden over zijn. Inwoners zijn verhoudingsgewijs het 'minst' tevreden over welzijnsvoorzieningen (59 procent tevreden), hoewel de tevredenheid is gestegen ten opzichte van 2015.
- De verschillen tussen leeftijdsgroepen zijn in het algemeen beperkt. 40-plussers zijn vaker tevreden over het aanbod van verenigingen, clubs, cursussen enzovoorts. 18-29 jarigen zijn minder vaak tevreden over de welzijnsvoorzieningen zoals een buurthuis of jeugdcentrum.

- Vrouwen (76 procent) zijn vaker tevreden over de activiteiten die in de gemeente worden georganiseerd dan mannen (69 procent). Ook zijn vrouwen vaker tevreden over gezondheidsvoorzieningen.
- In de verschillende wijken van Steenwijk is men vaker tevreden over de sportvoorzieningen ten opzichte van andere woonkernen. Dit geldt tot op zekere hoogte ook voor onderwijs in het algemeen en het aanbod van verenigingen en clubs.

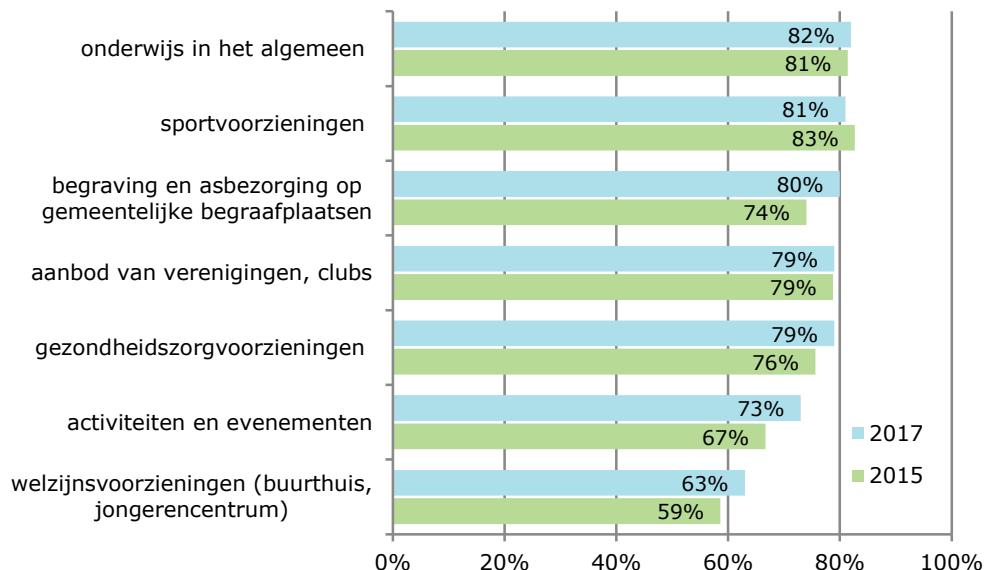
Figuur 3.7

Hoe denkt u over de voorzieningen in de hele gemeente? (% (zeer) tevreden, n = 1.803 tot n = 2.556)

Figuur 3.8

Hoe denkt u over de voorzieningen in de hele gemeente? (% (zeer) tevreden, n = 1.803 tot n = 2.556)

3.7 Verkeer

- Het meest tevreden zijn inwoners over het aanbod van fietspaden in de gemeente (74 procent), gevolgd door parkeermogelijkheden in de gemeente (72 procent).
- Sinds 2013 is de tevredenheid over de parkeermogelijkheden in de gemeente (+11 procentpunt) en de verkeersveiligheid (+4 procentpunt) toegenomen. De overige indicatoren zijn stabiel, met uitzondering van het onderhoud van fietspaden, dat een lichte daling laat zien in de afgelopen vier jaar (-3 procentpunt).
- Het afschaffen van betaald parkeren heeft waarschijnlijk gezorgd voor een flinke stijging van de tevredenheid over de parkeermogelijkheden in de gemeente. Deze ging tussen 2013 en 2015 omhoog van 61 naar 76 procent (figuur 3.9). De lichte daling tussen 2015 en 2017 is te beschouwen als een vorm van gewenning aan de nieuwe situatie.
- Over onder meer de verkeersveiligheid in de gemeente, het aanbod en het onderhoud van fietspaden zijn jongere inwoners vaker tevreden dan 40-plussers.
- Hoger opgeleiden zijn vaker tevreden over de verschillende aspecten van verkeer en vervoer ten opzichte van lager en middelbaar opgeleiden.
- In de verschillende wijken van Steenwijk en in de kernen Tuk en Zuidveen is men significant vaker tevreden over het openbaar vervoer. Bij de rest van de woonkernen is juist een grotere ontevredenheid te zien. Een mogelijke verklaring van de gemeente is dat de stagnatie in de tevredenheid over het ov komt doordat de provincie kort op niet-rendabele lijnen, terwijl er nog wordt gezocht naar alternatieve vormen van ov.

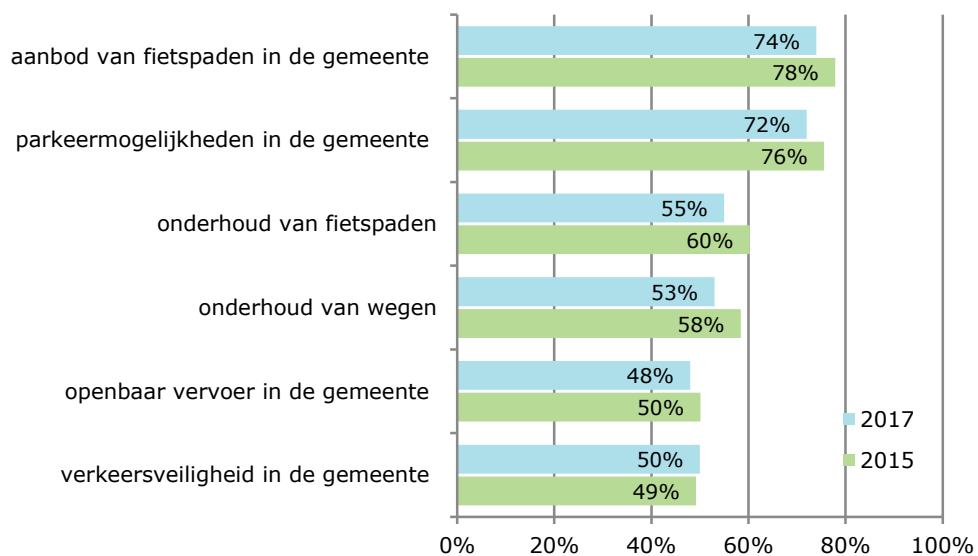
Figuur 3.9

Hoe denkt u over het verkeer en vervoer in de hele gemeente? (% (zeer) tevreden, n = 2.044 tot n = 2.681)

Figuur 3.10

Hoe denkt u over het verkeer en vervoer in de hele gemeente? (% (zeer) tevreden, n = 2.044 tot n = 2.681)

HOOFDSTUK

Veiligheid en overlast

4. Veiligheid en overlast

4.1 Belangrijkste bevindingen

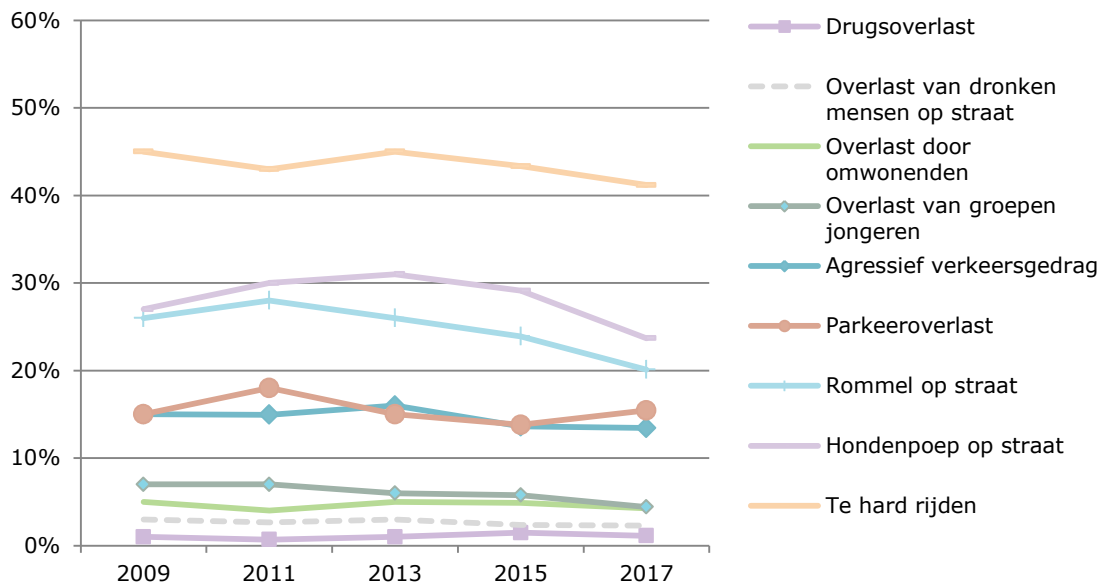
- Er is een lichte daling in buurtproblemen en buurtoverlast in Steenwijkerland ten opzichte van 2015. Vooral de drie meest voorkomende buurtproblemen (te hard rijden, hondenpoep en rommel op straat) en agressief verkeersgedrag laten een duidelijke daling zien, vaak al ingezet voor 2015. Deze ontwikkeling past in de landelijke trend uit de Veiligheidsmonitor.
- Het gevoel van veiligheid is tegelijkertijd licht gestegen ten opzichte van 2015, een trend die ook landelijk zichtbaar is in de Veiligheidsmonitor.
- In Steenwijk-centrum zijn de onveiligheidsgevoelens met bijna 50 procent gedaald ten opzichte van 2015.
- De onveiligheidsgevoelens zijn in de buurten van Steenwijkerland in 2017 nog wel hoger dan in 2013.
- Achttien procent van de inwoners is momenteel lid van Burgernet.

4.2 Overlast

- De top 3 van meest voorkomende buurtproblemen bestaat net als in voorgaande jaren uit:
 - te hard rijden (41% komt vaak voor);
 - hondenpoep op straat (24%);
 - rommel op straat (20%).
- Er is een lichte daling van de meeste typen overlast ten opzichte van 2015. Vooral de drie meest voorkomende buurtproblemen en agressief verkeersgedrag laten een duidelijke daling zien, vaak al ingezet voor 2015. De ervaren parkeeroverlast is sinds 2015 echter niet verder gedaald.
- Voor de meeste soorten overlast geldt dat deze in Steenwijk-Centrum relatief vaker voorkomen dan in andere kernen en wijken.
- Hondenpoep op straat komt het vaakst voor in Steenwijk-West (48 procent).
- Wat betreft overlast van groepen jongeren springt Steenwijk-Centrum eruit: volgens drie van de tien buurtbewoners komt dit vaak voor (29 procent).
- Parkeeroverlast wordt vooral ervaren door inwoners van Dwarsgracht, Jonen, Giethoorn (33 procent) en Blokzijl (31 procent).
- De verschillen tussen leeftijdsgroepen ten aanzien van de ervaren mate van overlast zijn relatief beperkt. De 55-plussers ervaren over het algemeen minder overlast dan de andere leeftijdsgroepen. Deze groep heeft minder last dan jongeren van overlast van dronken mensen op straat (10 procent versus gemiddeld 18 procent), van overlast door omwonenden (14 procent versus 22 procent) en van parkeeroverlast (12 procent versus gemiddeld 20 procent).
- Mannen (17 procent) ervaren iets meer parkeeroverlast dan vrouwen (14 procent).

Figuur 4.1

Kunt u voor elk voorval aangeven hoe vaak dat naar uw idee voorkomt in uw buurt? (% "komt vaak voor", n = 2.600 tot n = 2.604)

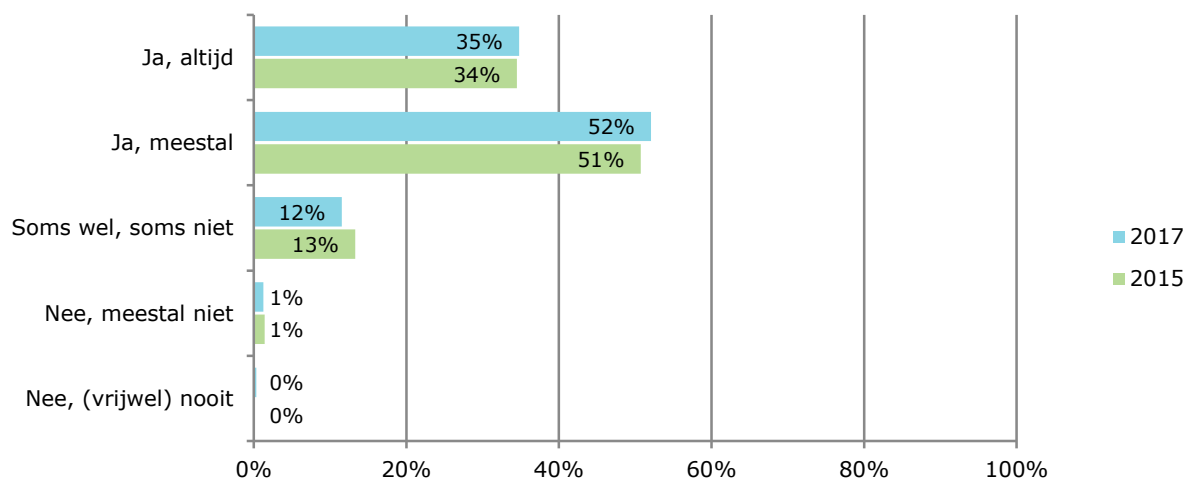
4.3 Veiligheid

Op het gebied van veiligheidsgevoel vallen de volgende zaken op:

- Van alle inwoners voelt een derde zich altijd veilig in de eigen buurt; 52 procent voelt zich meestal veilig. Samen 87 procent van de bevolking. Het gevoel van veiligheid bevindt zich op een vergelijkbaar niveau als in 2015, toen 85 procent zich meestal of altijd veilig voelde.
- Inwoners van Kalenberg / Wetering / Nederland en Belt Schutsloot voelen zich het veiligst. Respectievelijk 60 en 53 procent van de inwoners voelen zich altijd veilig.
- De inwoners van Steenwijk-De Gagels, Witte Paarden / Baars / Basse / Marijnenkampen en Steenwijk-Centrum voelen zich minder vaak veilig. Het aandeel bewoners dat zich 'altijd' veilig voelt, komt niet boven een kwart uit. De meeste bewoners in deze wijken voelen zich meestal veilig.
- In geen van de wijken is het aandeel dat zich 'meestal niet' of '(vrijwel) nooit' veilig voelt hoger dan 5 procent.
- Opvallend is de stijging van het veiligheidsgevoel in Steenwijk-Centrum. In 2015 voelde twee derde van de inwoners van Steenwijk-Centrum zich 'meestal' of 'altijd' veilig, tegen 82 procent in 2017.
- Er is met name een substantieel verschil tussen mannen en vrouwen wat betreft het percentage dat zich 'altijd' veilig voelt: 40 procent van de mannen, tegen 30 procent van de vrouwen.
- Het aandeel dat zich 'altijd' veilig voelt, is onder laag- en middelbaar opgeleiden kleiner dan onder hoogopgeleiden (29 procent versus 43 procent).
- Jongeren (18-29 jarigen) voelen zich, net als landelijk, wat vaker onveilig dan andere leeftijdsgroepen. Ook in 2015 werd dit patroon geconstateerd. Eén van de verklaringen is dat jongeren zich vaker op straat begeven op tijdstippen dat het onveilig kan zijn ('s avonds, 's nachts, bij het uitgaan).

Figuur 4.2

Voelt u zich veilig in uw buurt? (% , n =2.599)

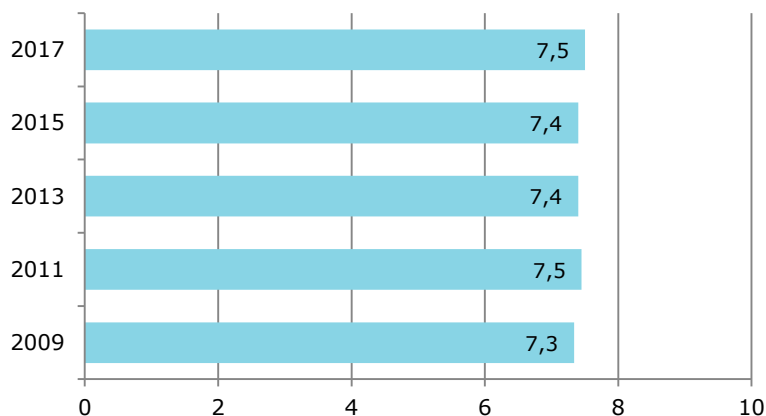

Rapportcijfer veiligheid in de buurt

- Gemiddeld geven inwoners van Steenwijkerland een 7,5 voor de veiligheid in de buurt.
- Een ruime meerderheid (57 procent) geeft een 8 of hoger. Dit aandeel is gegroeid ten opzichte van 2015, toen ongeveer de helft van de bewoners (51 procent) dit rapportcijfer gaf. Het aandeel inwoners dat zich minder veilig voelt (een rapportcijfer van 5 of lager) is 6 procent; dat is vergelijkbaar met de situatie in 2015 (7 procent).

Figuur 4.3

Als u de veiligheid in uw buurt een rapportcijfer zou mogen geven van 1 tot en met 10, welk cijfer zou u dan geven? (rapportcijfer 1-10, n = 2.585)

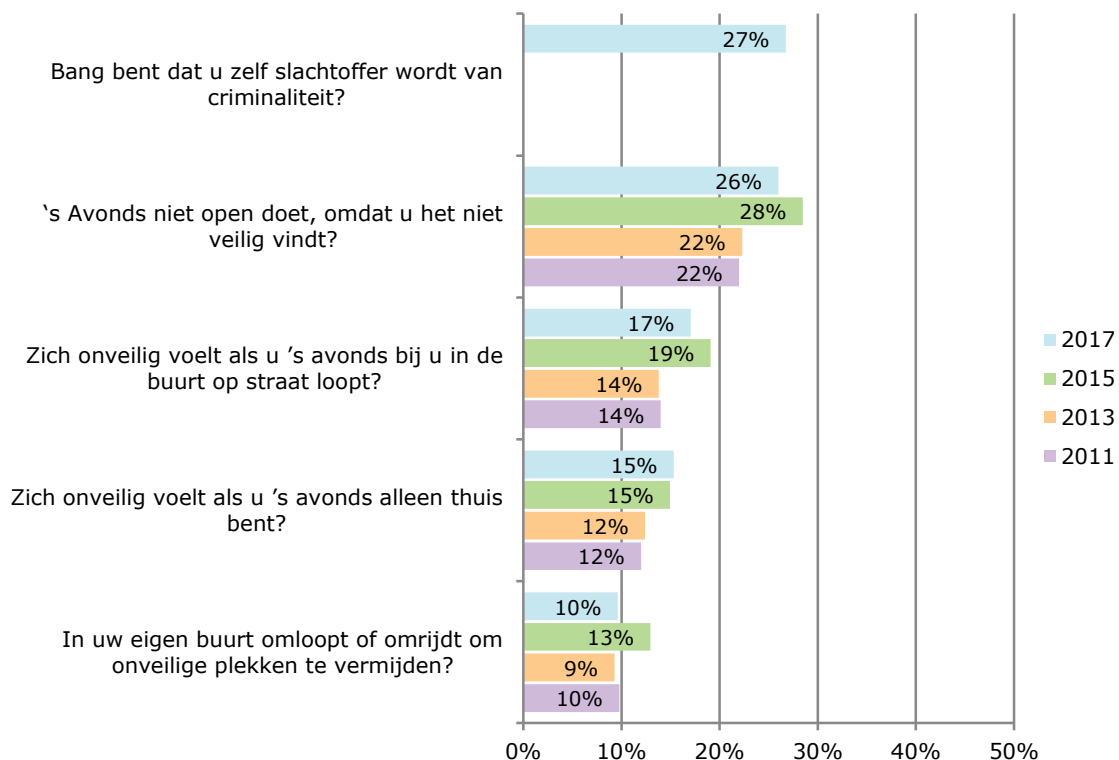

Veiligheidsbeleving in specifieke situaties

- In specifieke situaties is er ook een daling van het onveiligheidsgevoel waarneembaar ten opzichte van 2015.⁸ Mensen zijn minder bang om de deur 's avonds open te doen, ze voelen zich minder vaak onveilig als ze in de buurt op straat lopen en ze vermijden minder vaak onveilige plekken in de buurt. Hierbij is het van belang om in ogenschouw te nemen dat de onveiligheidsgevoelens in 2017 nog wel hoger liggen dan in 2013, met uitzondering van het vermijden van onveilige plekken (figuur 4.4).
- In 2017 is de inwoners van Steenwijkerland ook gevraagd of het wel eens voorkomt dat ze bang zijn om zelf slachtoffer te worden van criminaliteit. Ruim een kwart (27 procent) geeft aan dat dit soms of vaak voorkomt.
- Inwoners van Onna voelen zich het vaakst onveilig als zij 's avonds over straat lopen. Bijna de helft van de inwoners (47 procent) heeft hier wel eens mee te maken. In Tuk, Kalenberg / Wetering / Nederland, Scheerwolde en Ossenzijde komt dit aandeel niet boven 10 procent uit.
- De inwoners van Eesveen / De Bult / Kallenkotte en Onna zijn het vaakst bang om zelf slachtoffer te worden van criminaliteit (volgens 49 procent komt dit 'vaak' of 'soms' voor).
- In Steenwijk-Centrum doet men het minst vaak 's avonds de deur open, omdat men zich onveilig voelt (44 procent).
- Vrouwen voelen zich op alle terreinen gemiddeld vaker onveilig dan mannen.
- Ouderen (55-plussers) doen vaker 's avonds hun deur niet open (32 procent), in vergelijking met andere leeftijdsgroepen.

Figuur 4.4

Komt het wel eens voor dat u ...? (% vaak of soms, n=2.600 tot n=2.604)

⁸ De vraag "Komt het wel eens voor dat u 's avonds niet open doet, omdat u het niet veilig vindt?" is in voorgaande jaren net iets anders gesteld: "Komt het wel eens voor dat u 's avonds of 's nachts niet open doet, omdat u het niet veilig vindt?". Ook de vraag "Komt het wel eens voor dat u zich onveilig voelt als u 's avonds alleen thuis bent?" is in voorgaande jaren net iets anders gesteld, namelijk: "Komt het wel eens voor dat u zich niet op uw gemak voelt als u 's avonds alleen thuis bent?".

4.4 Burgernet

- Op basis van feitelijke registraties is vast te stellen dat het werkelijke aantal deelnemers aan Burgernet is gestegen van circa 9 procent in 2015 naar 18 procent in 2017.(als percentage van de totale bevolking).⁹
- Op basis van de enquêteresultaten kunnen we concluderen dat mannen en vrouwen ongeveer even vaak lid zijn van Burgernet. Ook naar opleidingsniveau zijn er geen significante verschillen. Wel zijn 40-plussers gemiddeld vaker lid dan personen jonger dan 40 jaar. Alleenstaanden zijn minder vaak Burgernet-deelnemer dan samenwonende en/of gehuwde inwoners. Voor deze laatste groep maakt het niet uit of men wel of geen thuiswonende kinderen heeft.
- Deelnemers aan Burgernet (7,5) voelen zich niet meer of minder veilig dan gemiddeld (7,5). Het enige concrete verschil tussen deelnemers en niet-deelnemers zien we bij de situatie dat men 's avonds de deur niet durft open te doen. Van de Burgernet-deelnemers zegt 5 procent dat dit vaak voorkomt, tegen 11 procent onder de niet-deelnemers die zich 'zeker niet' zouden aanmelden voor Burgernet. Of dit verschil het gevolg is van deelname aan Burgernet is op basis van dit onderzoek niet vast te stellen.

18%

van de totale bevolking in Steenwijkerland neemt deel aan Burgernet

⁹ De cijfers zijn berekend op basis van het aantal deelnemers volgens opgave van de gemeente Steenwijkerland en CBS-populatiecijfers (totale bevolking).

HOOFDSTUK

Participatie, zorg en sport

5. Participatie en zorg

5.1 Belangrijkste bevindingen

- Zestien procent van de inwoners van Steenwijkerland is mantelzorger en 46 procent verricht vrijwilligerswerk. Dit is vergelijkbaar met voorgaande jaren.
- Gemiddeld besteden mantelzorgers 14 uur per week aan hun taken, vrijwilligers doen dit voor gemiddeld 5,4 uur per week.
- De meeste mantelzorgers en vrijwilligers voelen zich voldoende ondersteund (respectievelijk 77 en 92 procent). Mantelzorgers voelen zich beter ondersteund dan in 2015.
- De bekendheid met ondersteuning is onder alle inwoners, en in het bijzonder onder de mantelzorgers, toegenomen ten opzichte van 2015.
- Veruit de meeste ouders met thuiswonende kinderen van 0-18 jaar weten waar zij terecht kunnen met vragen over de opvoeding en kennen het CJG. De bekendheid van het CJG is gestegen sinds 2015.

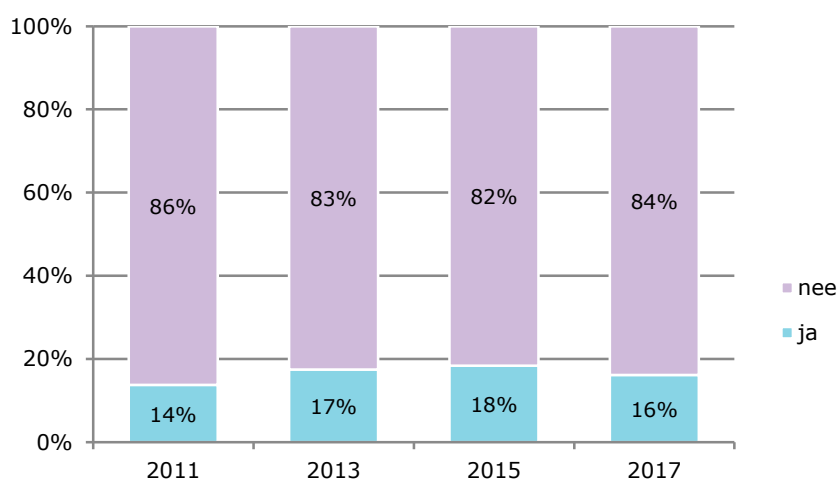
5.2 Mantelzorg

Over de mantelzorgers in Steenwijkerland is het volgende bekend:

- Het aandeel mantelzorgers onder de gehele bevolking bedraagt nu 16 procent. Dit percentage is vergelijkbaar met voorgaande jaren. Bij het beantwoorden van de vraag over mantelzorg hebben deelnemers de volgende toelichting gekregen: "Een mantelzorger is iemand die zorgt voor een familielid of dierbare die ziek is en (tijdelijk) hulp nodig heeft".
- Vrouwen (18 procent) zijn relatief vaker mantelzorger dan mannen (14 procent).
- 40-plussers zijn vaker mantelzorger (16 tot 19 procent) dan inwoners van 40 jaar en jonger (9 procent).
- De meeste mantelzorgers zetten zich in voor een familielid dat niet in huis woont (60 procent). Dit percentage is vergelijkbaar met 2015 (61 procent), maar iets lager dan in 2013 (66 procent). In vergelijking met eerdere jaren wordt relatief vaker mantelzorg verleend aan een huisgenoot.
- Mantelzorgers zijn gemiddeld 14 uur per week bezig met hun zorgtaken. In 2015 was dit ook 14 uur per week, in 2013 10 uur en in 2011 bijna 15 uur. Van alle mantelzorgers valt 12 procent in de categorie 'intensieve mantelzorgers' (meer dan 20 uur per week).

Figuur 5.1

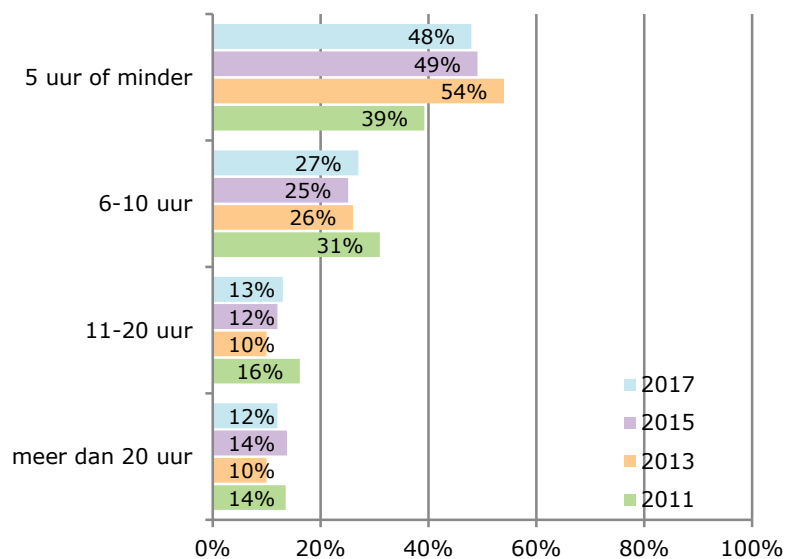
Bent u mantelzorger? (n = 2.554)¹⁰

¹⁰ Omwille van de vergelijkbaarheid ten opzichte van eerdere jaren is de categorie "weet niet" hierbij buiten beschouwing gelaten. Dit betreft 49 deelnemers (2% van het totaal).

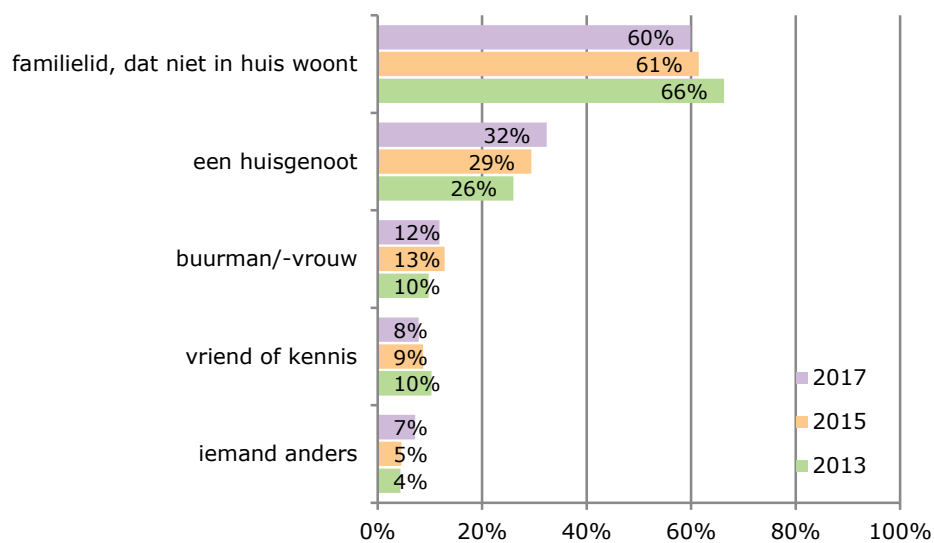
Figuur 5.2

Hoeveel tijd bent u gemiddeld ongeveer in de week kwijt aan mantelzorg? (in uren, n=281)¹¹

Figuur 5.3

Voor wie zet u zich in als mantelzorger? (meerdere antwoorden mogelijk, n=410)

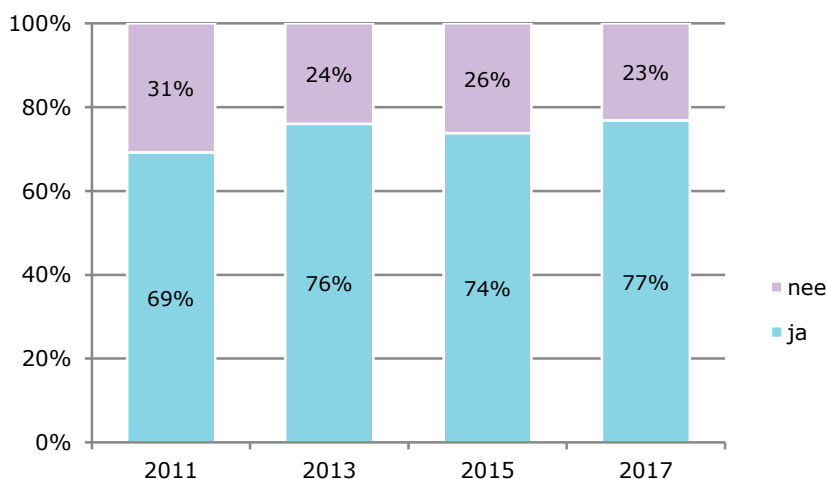

¹¹ Een deel van de betreffende respondenten (32 procent) kon hierop geen antwoord geven.

- Van de mantelzorgers voelt ruim driekwart zich voldoende ondersteund bij de zorg die zij verlenen. In 2015 was dit percentage iets lager (74 procent).
- Degenen die onvoldoende ondersteuning krijgen, vinden dat zij te veel zelf moeten doen of uitzoeken. Sommigen hebben het gevoel er alleen voor te staan. Instanties spreken elkaar soms tegen of procedures worden als ingewikkeld ervaren. Ook vinden mantelzorgers met een baan het lastig om alle taken te combineren. Een deel van de mantelzorgers die onvoldoende ondersteuning krijgen, geeft aan onbekend te zijn met de mogelijkheden.
- Volgens bijna vier op de tien mantelzorgers zou de gemeente het beste stimulerend kunnen optreden door mantelzorgers te belonen. Deze manier wordt minder dan in 2015 genoemd (43 procent). De rest van de manieren om mantelzorg te stimuleren worden wat vaker genoemd dan in 2015.
- Eén op de zeven mantelzorgers is van mening dat de gemeente mantelzorg niet hoeft te stimuleren (14 procent). Dit aandeel is groter dan in 2015, maar in lijn met de jaren daarvoor.
- Vrouwen (32 procent) zien respijtzorg relatief vaker als manier om mantelzorg te stimuleren dan mannen (19 procent).
- Verder noemen inwoners van 18 tot en met 29 jaar (50 procent) vaker de cursussen of trainingen dan 40-plussers (15 tot 26 procent) en vinden 40- tot en met 54-jarigen (36 procent) het organiseren van activiteiten relatief vaak een goede manier om mantelzorg te stimuleren ten opzichte van 55-plussers (9 procent).

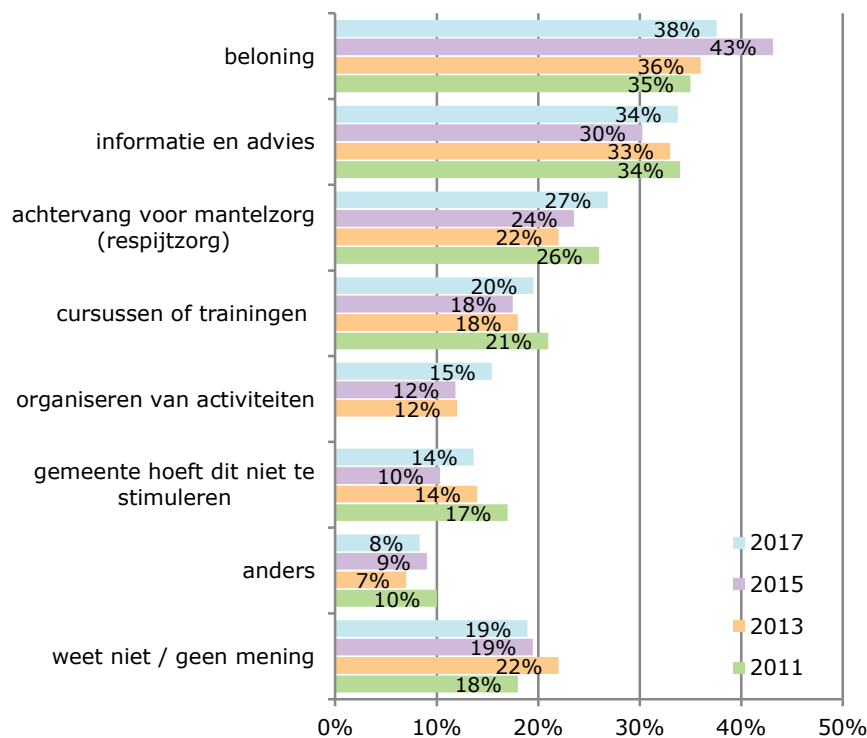
Figuur 5.4

Voelt u zich voldoende ondersteund bij de mantelzorg die u verricht? (n=412)

Figuur 5.5

Op welke manieren zou de gemeente mantelzorg volgens u het beste kunnen stimuleren? (alleen mantelzorgers, meerdere antwoorden mogelijk, n=410)

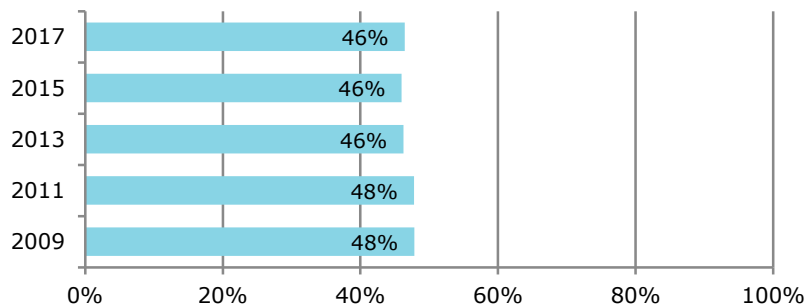
5.3 Vrijwilligerswerk

De resultaten met betrekking tot vrijwilligerswerk kunnen als volgt worden samengevat:

- Het percentage vrijwilligers (46 procent) is stabiel sinds 2013, maar wel iets lager dan in 2009 (figuur 5.6). Wel zien we dat het aandeel vrijwilligers tot 55 jaar een (licht) negatieve trend vertoont, terwijl 55-plussers door de jaren heen even vaak als vrijwilliger actief zijn (figuur 5.7).
- Gemiddeld besteden vrijwilligers 5,4 uur per week aan hun vrijwilligerswerk. Dit is vergelijkbaar met 2015, toen vrijwilligers naar eigen zeggen gemiddeld 5,6 uur per week hiermee bezig waren.
- In Belt Schutsloot, Paasloo, Kuinre, St. Jansklooster / Heetveld, Kalenberg / Wetering en Oldemarkt / IJsselham zijn bewoners verhoudingsgewijs het vaakst actief als vrijwilliger (56 tot 74 procent).
- Met name 30-plussers zijn actief als vrijwilliger (47 tot 50 procent). Jongeren van 18 tot en met 29 jaar doen minder vaak vrijwilligerswerk (27 procent).
- Het aandeel vrijwilligers is groter bij hoogopgeleiden (54 procent) dan bij laag- en middelbaar opgeleiden (respectievelijk 41 en 42 procent). Hoogopgeleide vrijwilligers besteden ongeveer evenveel tijd aan vrijwilligerswerk dan lager opgeleide vrijwilligers.
- Als gekeken wordt naar huishoudensamenstelling, dan zijn naar verhouding de meeste vrijwilligers te vinden onder inwoners (gehuwd of ongehuwd) met thuiswonende kinderen (respectievelijk 54 en 56 procent). Inwoners die alleen wonen, verrichten relatief weinig vrijwilligerswerk (38 procent).
- Ten slotte zien we relatief veel vrijwilligers onder inwoners zonder een eigen inkomen, inwoners met een eigen bedrijf en gepensioneerden (49 tot 54 procent) ten opzichte van scholieren en studenten en inwoners met een uitkering en arbeidsongeschikten (respectievelijk 28 en 38 procent).

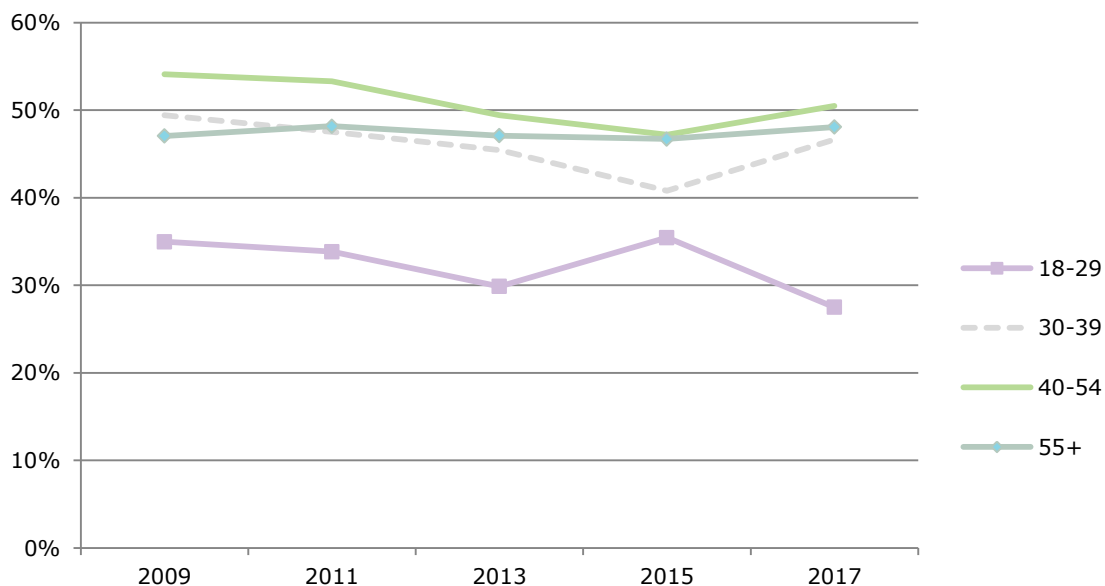
Figuur 5.6

Doet u vrijwilligerswerk? (Bijvoorbeeld voor een vereniging, school, kerk, dorpshuis/wijkcentrum of een politieke partij) (n = 2.593)

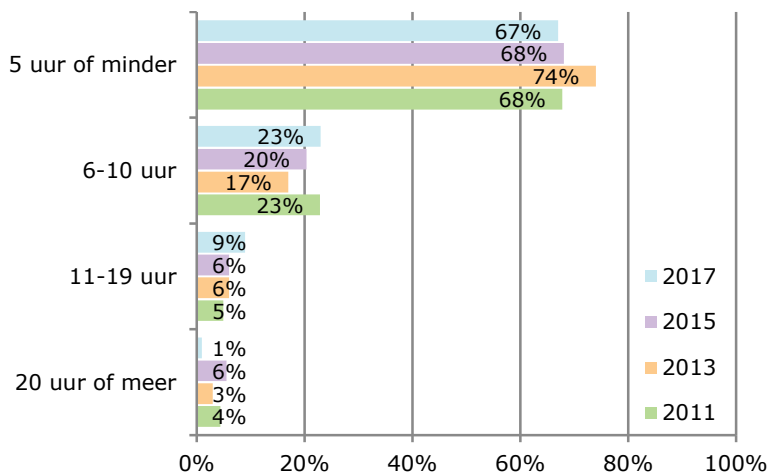
Figuur 5.7

Aandeel vrijwilligers naar leeftijd, 2009-2017 (%)

Figuur 5.8

Hoeveel tijd bent u gemiddeld ongeveer in de week kwijt aan vrijwilligerswerk? (aantal uren, n = 1.039)¹²

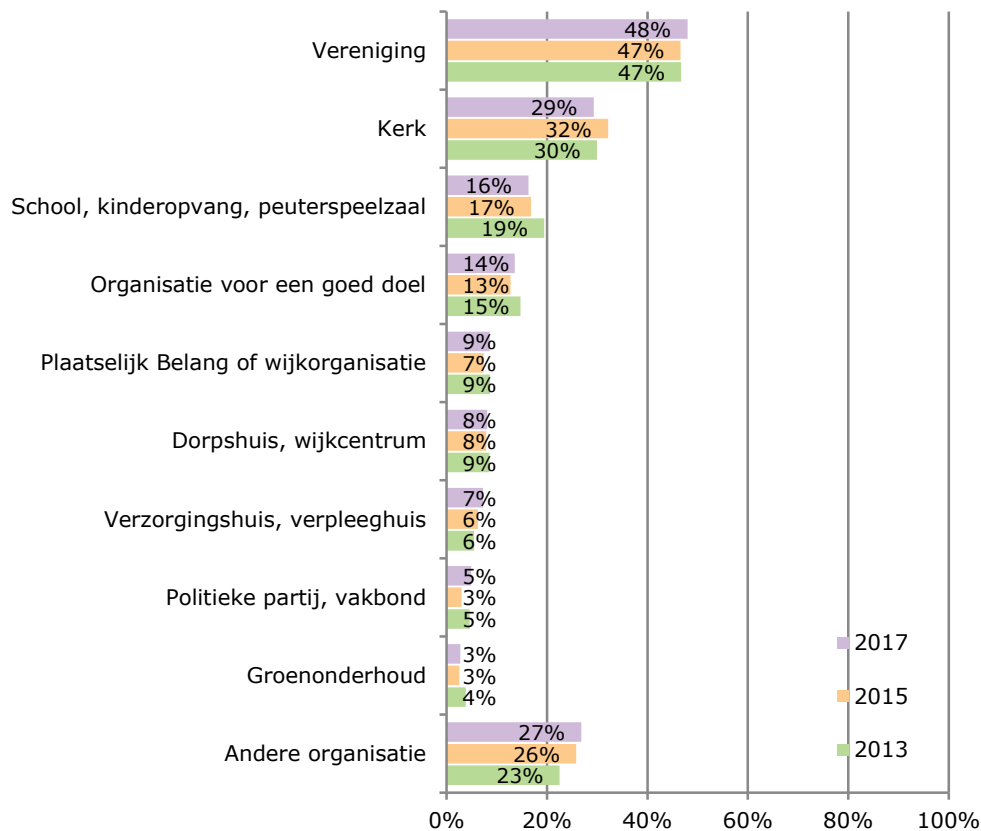
Patronen van vrijwilligerswerk

- De meeste vrijwilligers zetten zich in voor een vereniging (door 48 procent van hen genoemd), kerk (29 procent) of een school/kinderopvang (16 procent). De top 3 is ongewijzigd ten opzichte van 2013 en 2015.
- Als "andere organisaties" waarvoor vrijwilligers zich inzetten, worden onder meer genoemd: de lokale omroep, het zwembad, de kringloopwinkel, een lokaal museum, het plaatselijke corso, activiteiten voor ouderen of jongeren of (afdelingen van) landelijke organisaties, zoals Alzheimer Nederland, de Zonnebloem, Natuurmonumenten en het Rode Kruis.
- Mannen zijn vaker actief voor een vereniging, een politieke partij of vakbond, een Plaatselijk Belang- of wijkorganisatie of groenonderhoud. Vrouwen daarentegen zetten zich relatief vaker in voor de kerk, de school/kinderopvang, een verzorgingshuis/verpleeghuis en organisaties voor goede doelen.
- Inwoners van 30 tot en met 54 jaar doen relatief veel vrijwilligerswerk voor verenigingen of de school/kinderopvang, terwijl 55-plussers zich meer inzetten voor de kerk en een verzorgings- of verpleeghuis.
- Hoogopgeleiden zetten zich vaker in voor een politieke partij, vakbond of een goed doel. Laagopgeleiden zijn bovengemiddeld actief voor de kerk of als vrijwilliger in een verzorgings- of verpleeghuis.

¹² De laatste categorie (20 uur of meer) wijkt iets af van die in figuur 5.2 (meer dan 20 uur). Om de tijdreeks te handhaven is besloten om de oorspronkelijke categorie-indeling ongewijzigd te laten.

Figuur 5.9

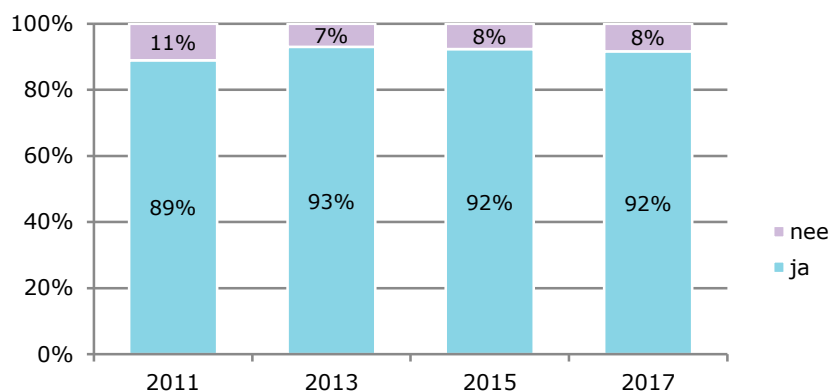
Waarvoor zet u zich als vrijwilliger in? (meerdere antwoorden mogelijk, n=1.202)

- Een overgrote meerderheid van de vrijwilligers (92 procent) voelt zich voldoende ondersteund. Dit percentage is vergelijkbaar met eerdere jaren.
- Vrouwen (94 procent) voelen zich beter ondersteund bij het vrijwilligerswerk dat zij verrichten dan mannen (89 procent).
- Wat betreft opleidingsniveau voelen laagopgeleiden (95 procent) zich beter ondersteund dan hoogopgeleiden (89 procent).
- Aan vrijwilligers is ook gevraagd op welke manier de gemeente vrijwilligerswerk zou kunnen stimuleren. Het beschikbaar stellen van materialen wordt daarbij het vaakst genoemd (31 procent). Wel daalt het belang dat men hieraan hecht ten opzichte van voorgaande jaren. Beloningen, cursussen en trainingen en informatie en advies worden door drie op de tien vrijwilligers als geschikte stimulans gezien. Volgens dertien procent van de vrijwilligers hoeft de gemeente vrijwilligerswerk niet te stimuleren.

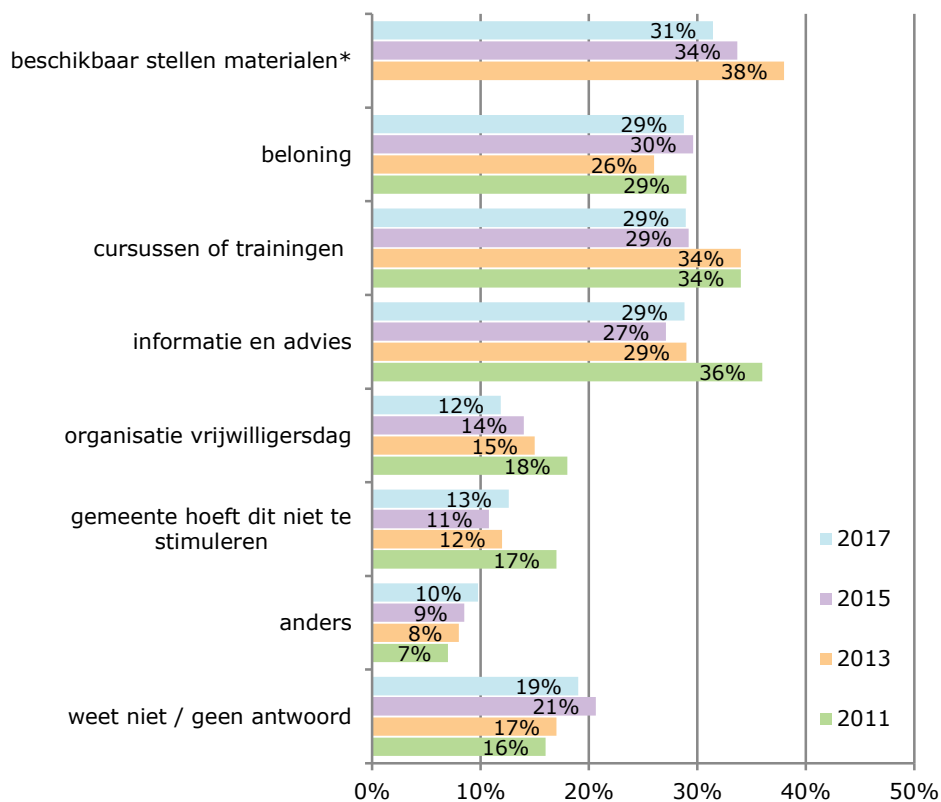
Figuur 5.10

Voelt u zich voldoende ondersteund bij het vrijwilligerswerk dat u verricht? (n=1.203)

Figuur 5.11

Op welke manieren zou de gemeente vrijwilligerswerk volgens u het beste kunnen stimuleren? (alleen vrijwilligers, meerdere antwoorden mogelijk, n=1.199)

* Nieuw in 2013.

5.4 Bekendheid met ondersteuning

- De bekendheid met het mantelzorgnetwerk is toegenomen in Steenwijkerland. Van alle inwoners kent nu 46 procent het mantelzorgnetwerk, in 2015 was dit 41 procent. De toename in bekendheid is nog sterker onder mantelzorgers, van 46 naar 59 procent (tabel 5.1).
- Op de stelling "Ik weet waar ik terecht kan met vragen over participatie of zelfredzaamheid" antwoordt 42 procent van de inwoners bevestigend. Onder mantelzorgers is dit 54 procent. Deze percentages zijn hoger dan in 2015.
- Ruim de helft van de inwoners (56 procent) weet waar zij terecht kunnen als zij vragen hebben over ondersteuning en zorg. Van de mantelzorgers weet 65 procent dit. Ook dit is een (lichte) toename ten opzichte van 2015.

Tabel 5.1

Stellingen over zelfredzaamheid en bekendheid met ondersteuning (% ja, n varieert voor alle inwoners van 1.812 tot 1.976, en voor mantelzorgers van n=340 tot n=367)¹³

	2015		2017	
	Allen	Mantelzorgers	Allen	Mantelzorgers
Ik ben bekend met het mantelzorgnetwerk (hier kunt u terecht met allerlei vragen over mantelzorg).	41%	46%	46%	59%
Ik weet waar ik terecht kan met vragen over participatie of zelfredzaamheid.	39%	46%	42%	54%
Ik weet waar ik terecht kan met vragen over ondersteuning en zorg.	53%	61%	56%	65%

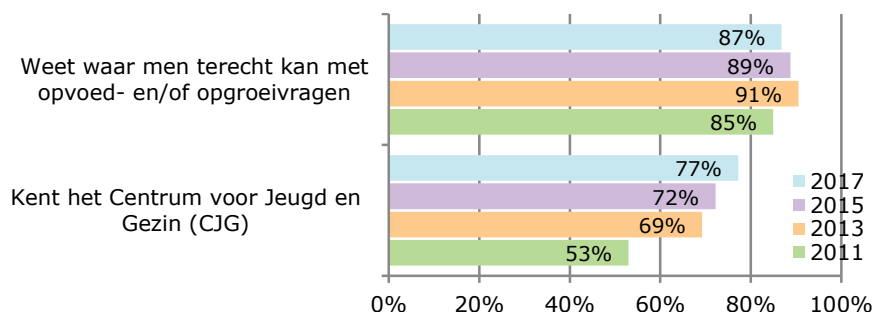
5.5 Opvoeden en opgroeien

Rond het thema "opvoeden en opgroeien" zijn ook enkele vragen gesteld aan ouders met thuiswonende kinderen in de leeftijd van 0-18 jaar. Dit betreft een kwart van de huishoudens.¹⁴

- Veruit de meeste ouders met thuiswonende kinderen weten waar zij terecht kunnen met vragen over de opvoeding. Dit betreft 87 procent van de ouders. Dit percentage is vergelijkbaar met 2015. Ruim drie kwart van de ouders kent (ook) het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Dit is een stijging ten opzichte van voorgaande jaren.
- Vrouwen zijn bekender met mogelijkheden om opgroei- en opvoedvragen te stellen en met het CJG dan mannen.
- Ook is de bekendheid hiervan groter onder 40-minners dan onder 40-plussers.

Figuur 5.12

Bekendheid met CJG en aanspreekpunt voor opvoedvragen (alleen ouders met thuiswonende kinderen van 0-18 jaar, n = 663)

¹³ De antwoordcategorie "Niet van toepassing" is buiten beschouwing gelaten.

¹⁴ Volgens het CBS is dit 34 procent van alle huishoudens, maar dit cijfer omvat ook kinderen van 18 jaar en ouder. Een andere oorzaak van de onderschatting van het aantal huishoudens met thuiswonende kinderen van 0-18 jaar is de lagere respons onder 30'ers en 40'ers met kinderen in vergelijking met andere groepen.

HOOFDSTUK

Bestuur en vertegenwoordiging

6. Bestuur en vertegenwoordiging

6.1 Belangrijkste bevindingen

- Er is een lichte stijging in het aandeel inwoners dat van mening is dat de Plaatselijk Belang- of de wijkorganisatie goed opkomt voor hun belangen ten opzichte van 2015. Degenen die hun belangen onvoldoende behartigd zien, vinden met name dat ze te weinig informatie krijgen om een mening te vormen.
- Ten opzichte van 2015 is er een lichte stijging in het vertrouwen dat inwoners hebben in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd.
- Bijna een derde van de inwoners vindt daarentegen dat de gemeente niet voldoende luistert naar de inwoners en inwoners niet voldoende betrekt bij haar plannen. In het algemeen reageren bewoners verdeeld over de mate van inspraak en participatie.
- Inwoners zouden in de toekomst hun ideeën met name willen delen met de gemeente via een burger- of inwonerspanel. De top 3 van meest genoemde instrumenten bestaat verder uit peilingen over actuele onderwerpen en bijeenkomsten per wijk of buurt met de wethouder en wijkorganisatie.
- Op twee manieren konden inwoners de prioriteiten voor het nieuwe college van B&W aangeven. Enerzijds door de vijf belangrijkste onderwerpen te noemen, anderzijds door een fictief budget van 100 euro te verdelen over de thema's. Hoewel de volgorde verschilt, leveren beide methodes enkele gemeenschappelijke thema's op. Uit de rangorde van onderwerpen komt naar voren dat inwoners relatief veel belang hechten aan werkgelegenheid, betaalbaar wonen, verkeersveiligheid, leefbaarheid en zorg, voorzieningen en activiteiten voor ouderen. Uitgedrukt in een budget van 100 euro willen inwoners het meeste geld besteden aan (1) verkeersveiligheid (€ 11,21), (2) zorg, voorzieningen en activiteiten voor ouderen (€ 8,97) en (3) betaalbaar wonen (€ 7,77).
- Hoewel het grootste deel van de inwoners de gemeentelijke ambitie om meer toeristen naar het gebied te trekken steunt, is deze steun wel gedaald ten opzichte van voorgaande jaren.
- Desondanks bestaat er meer overeenstemming dan in 2015 over het belang van het behoud van het Nationaal Park Weerribben Wieden onder inwoners.

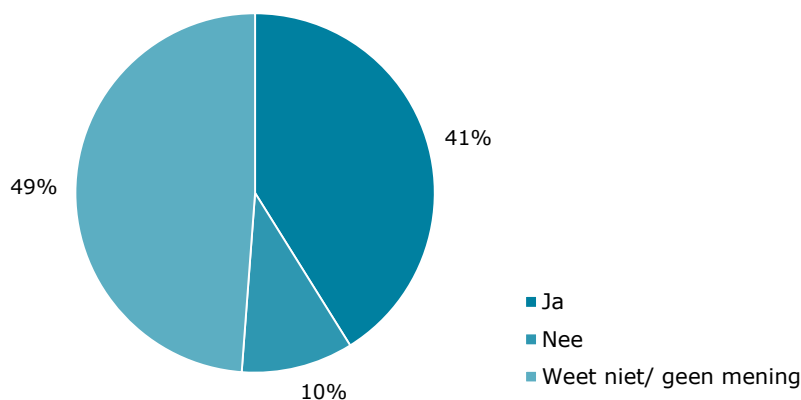
6.2 Belangenbehartiging kernen en wijken

- Van alle inwoners vindt 41 procent dat hun vereniging van Plaatselijk Belang (PB) of wijkorganisatie goed opkomt voor hun belangen. Dit percentage is licht gestegen ten opzichte van 2015 (38 procent).¹⁵
- Net als in 2015 weet ongeveer de helft van de inwoners niet of hun belangen goed vertegenwoordigd worden of heeft hier geen duidelijke mening over.
- In Steenwijk-Beitel / Clingenborgh / Oostwijken en Steenwijk-Paddenpoel / Kornputkwartier is het aandeel inwoners dat niet weet of hun belangen goed behartigd worden of hier geen duidelijke mening over heeft het grootst (respectievelijk 85 procent en 75 procent).
- Van degenen die een mening hebben, is 80 procent tevreden over de belangenbehartiging door de PB- of wijkorganisatie. De overige 20 procent is ontevreden.
- Degenen die hun belangen onvoldoende behartigd zien, vinden dat zij te weinig informatie krijgen om een mening te vormen (door 39 procent van deze groep genoemd). Dit is weergegeven in figuur 6.2. Ook vinden zij dat PB of de wijkorganisatie te weinig beslissingsmacht heeft (23 procent). Dit aandeel is gedaald ten opzichte van 2015, toen gaf 32 procent aan dat de Plaatselijk Belang- of de wijkorganisaties te weinig beslissingsmacht hadden.
- Degenen die 'weet niet / geen mening' hebben geantwoord, voeren vooral aan dat zij geen ervaring hebben met de Plaatselijk Belang- of de wijkorganisatie (58 procent).

¹⁵ Door het ontbreken van een voorafgaande filtervraag "Bent u op de hoogte van een Plaatselijk Belang of wijkorganisatie in uw kern of wijk?" is een vergelijking met de resultaten uit 2013 en eerdere jaren niet mogelijk.

Figuur 6.1

Vindt u dat uw vereniging van Plaatselijk Belang of wijkorganisatie uw belangen goed vertegenwoordigt en behartigt?
(n = 2.602)

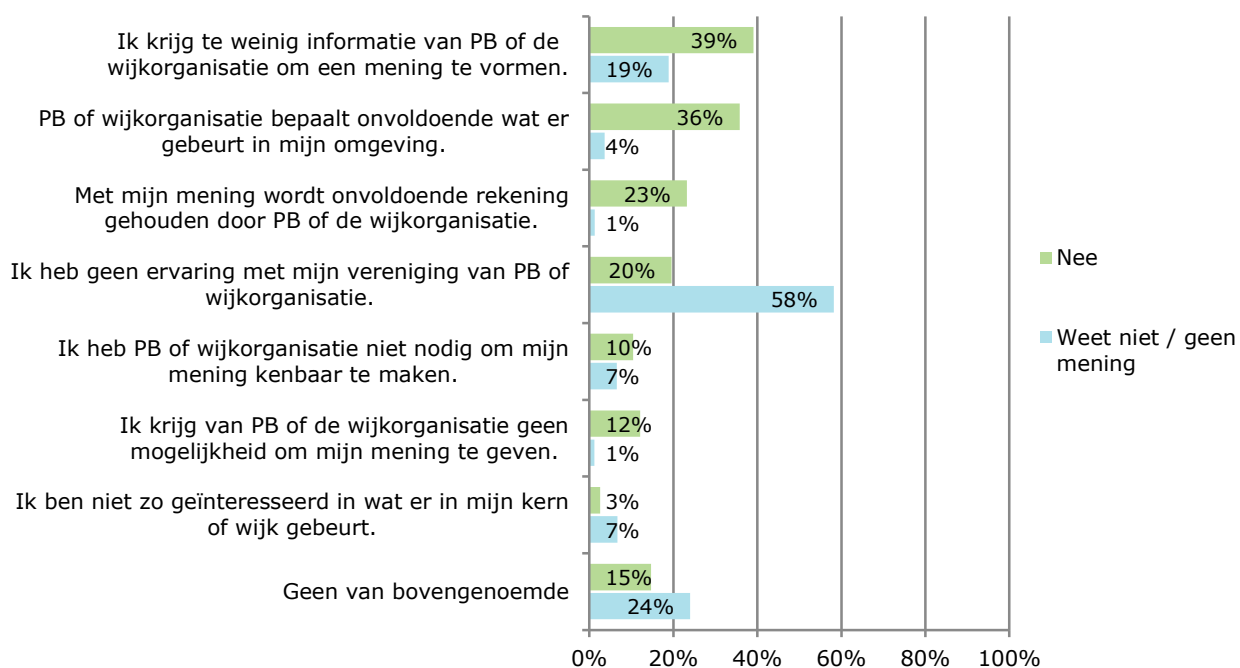
49%

van de inwoners weet onvoldoende van zijn Plaatselijk Belang- of wijkorganisatie om een mening over het functioneren te geven.

Figuur 6.2

Wat is uw ervaring met uw vereniging van Plaatselijk Belang (PB) of wijkorganisatie? (meerdere antwoorden mogelijk, n = 1.532)

(gevraagd aan inwoners die vinden dat hun belangen onvoldoende behartigd worden (antwoord = nee) of die hier geen mening over hebben)

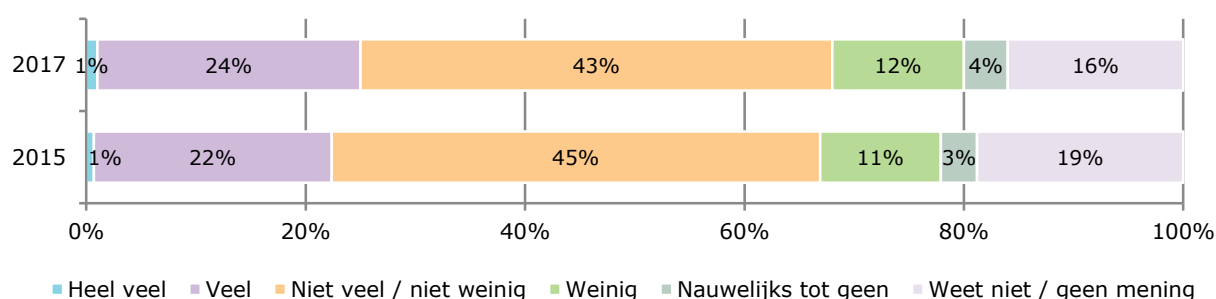

6.3 Vertrouwen en participatie

- Een kwart van de inwoners heeft (heel) veel vertrouwen in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd. De meeste inwoners nemen daarentegen een middenpositie in: zij hebben niet veel, maar ook niet weinig vertrouwen. Eén op de zes inwoners heeft weinig tot geen vertrouwen in het bestuur van hun gemeente. De overige groep (16 procent) weet het niet of heeft geen uitgesproken mening.
- Ten opzichte van 2015 is er een lichte stijging in het vertrouwen dat inwoners hebben in de manier waarop de gemeente bestuurd wordt. Het aandeel mensen dat vertrouwen heeft in de gemeente is gestegen met 2 procentpunt en het aandeel mensen dat geen vertrouwen heeft in de gemeente is tegelijkertijd gedaald met 2 procentpunt (figuur 6.3).
- Mannen hebben vaker weinig of geen vertrouwen in de manier waarop de gemeente bestuurd wordt dan vrouwen (19 procent versus 13 procent). Laag- en middelbaar opgeleiden hebben daarnaast vaker weinig of geen vertrouwen in het gemeentebestuur dan hoogopgeleiden (22 procent versus 16 procent).

Figuur 6.3

Hoeveel vertrouwen heeft u in de manier waarop uw gemeente wordt bestuurd? (n=2.608)

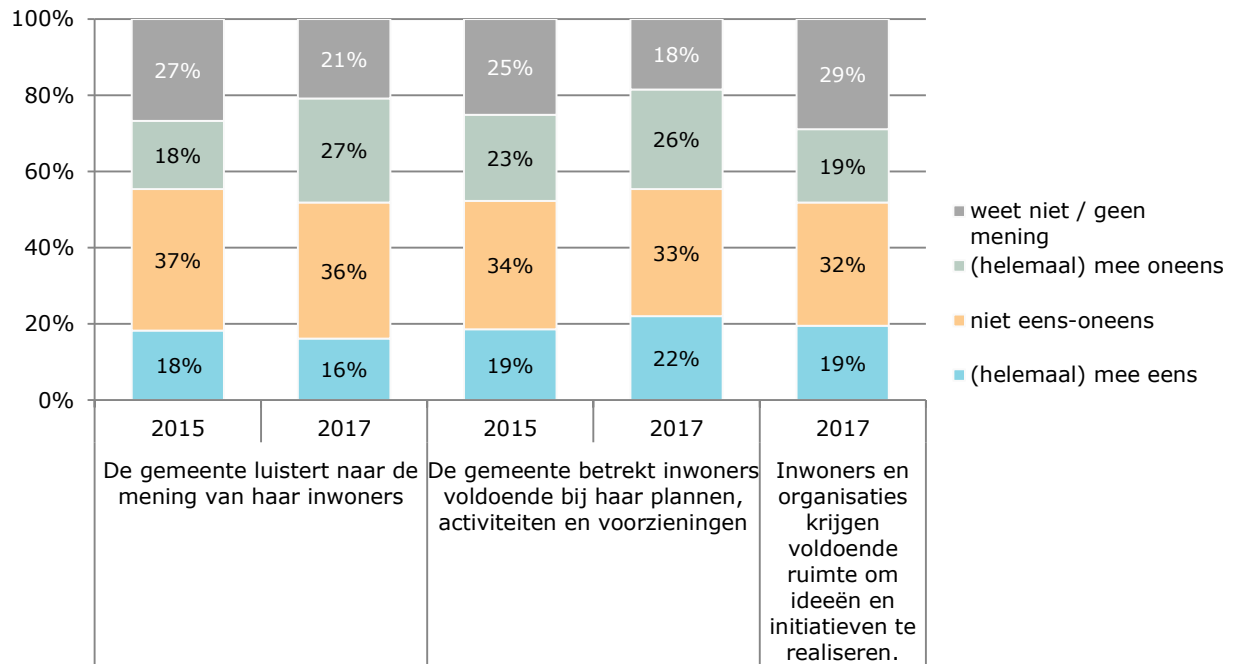
Inspraak en participatie

- De inwoners zijn verdeeld over de vraag of de gemeente voldoende luistert naar de mening van haar inwoners. De grootste groep (36 procent) neemt een middenpositie in. Waar in 2015 ongeveer even veel inwoners het hiermee eens dan wel oneens waren, zijn in 2017 meer mensen het hiermee oneens dan eens (27 procent versus 16 procent).
- De reacties zijn eveneens verdeeld op de vraag in hoeverre de gemeente haar inwoners voldoende betreft bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen. De grootste groep, 33 procent, staat hier neutraal tegenover. Ongeveer twee op de tien inwoners vindt dat de gemeente haar inwoners voldoende betreft (22 procent). Een iets groter deel (26 procent) van de inwoners is het hier echter (helemaal) mee oneens en vindt dus dat de gemeente de bewoners onvoldoende betreft bij plannen en activiteiten.
- Het aandeel inwoners dat het er (helemaal) mee eens is dat de gemeente haar inwoners voldoende betreft bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen is licht gestegen ten opzichte van 2015 (22 procent versus 19 procent).
- Bij de stelling of inwoners en organisaties voldoende ruimte krijgen om ideeën en initiatieven te realiseren zien we ook een behoorlijke spreiding in de antwoorden.¹⁶ De meeste mensen nemen ofwel een middenpositie in (32 procent) ofwel weten het niet of hebben geen mening (29 procent). Evenveel mensen zijn het eens en oneens met de stelling (19 procent).

¹⁶ De stelling is in 2017 toegevoegd aan de vragenlijst. Een vergelijking met 2015 is hierdoor niet mogelijk.

Figuur 6.4

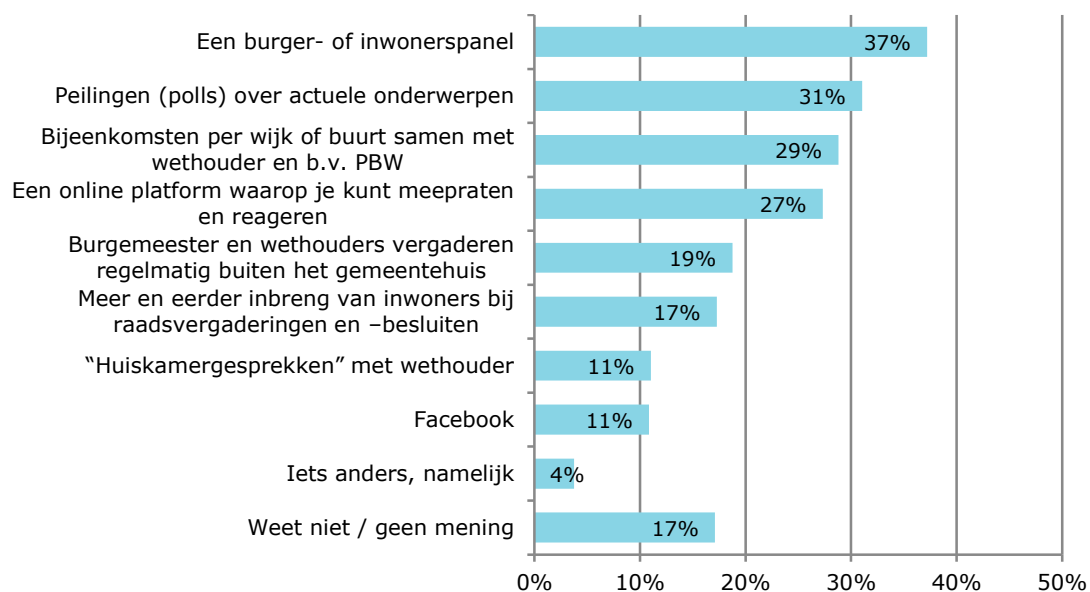
Stellingen over inspraak en participatie van inwoners (n=2.603 tot n=2.608)

Op welke manier willen inwoners hun mening geven?

- De gemeente Steenwijkerland vindt het belangrijk dat inwoners kunnen meedenken en -praten over plannen die de gemeente maakt en uitvoert. Hoe zouden inwoners hun mening willen geven over wat zij belangrijk vinden?
- De grootste groep, ruim een derde, geeft de voorkeur aan een burger- of inwonerspanel (37 procent). Peilingen over actuele onderwerpen, bijeenkomsten in de wijk met wethouders en een online platform zijn andere manieren waarop inwoners hun ideeën willen delen met de gemeente. Bijna een derde (31 procent) van de laagopgeleiden geeft aan niet te weten wat hun voorkeur heeft of heeft hier geen mening over (versus 10 procent onder hoogopgeleiden).
- 'Huiskamergesprekken' met de wethouder en Facebook worden door de minste inwoners genoemd als goede manieren om mee te denken en te praten over plannen die de gemeente maakt en uitvoert (11 procent). Jongeren staan over het algemeen meer open voor communicatie via Facebook. Onder 30-minners heeft 29 procent de voorkeur voor communicatie via Facebook, terwijl onder 65-plussers 4 procent in contact wil komen met de gemeente via Facebook (tabel 6.1).
- De inwoners die een open antwoord hebben ingevuld, geven onder meer aan dat er bij specifieke plannen contact gezocht moet worden met direct betrokkenen. Er wordt daarnaast veel genoemd dat men de garantie wil dat er daadwerkelijk naar ze geluisterd wordt.

Figuur 6.5

Welke manier(en) heeft uw voorkeur om de gemeente te laten weten wat u belangrijk vindt? (n = 2.603)

Tabel 6.1

Voorkeur voor communicatiekanalen naar leeftijd (%)

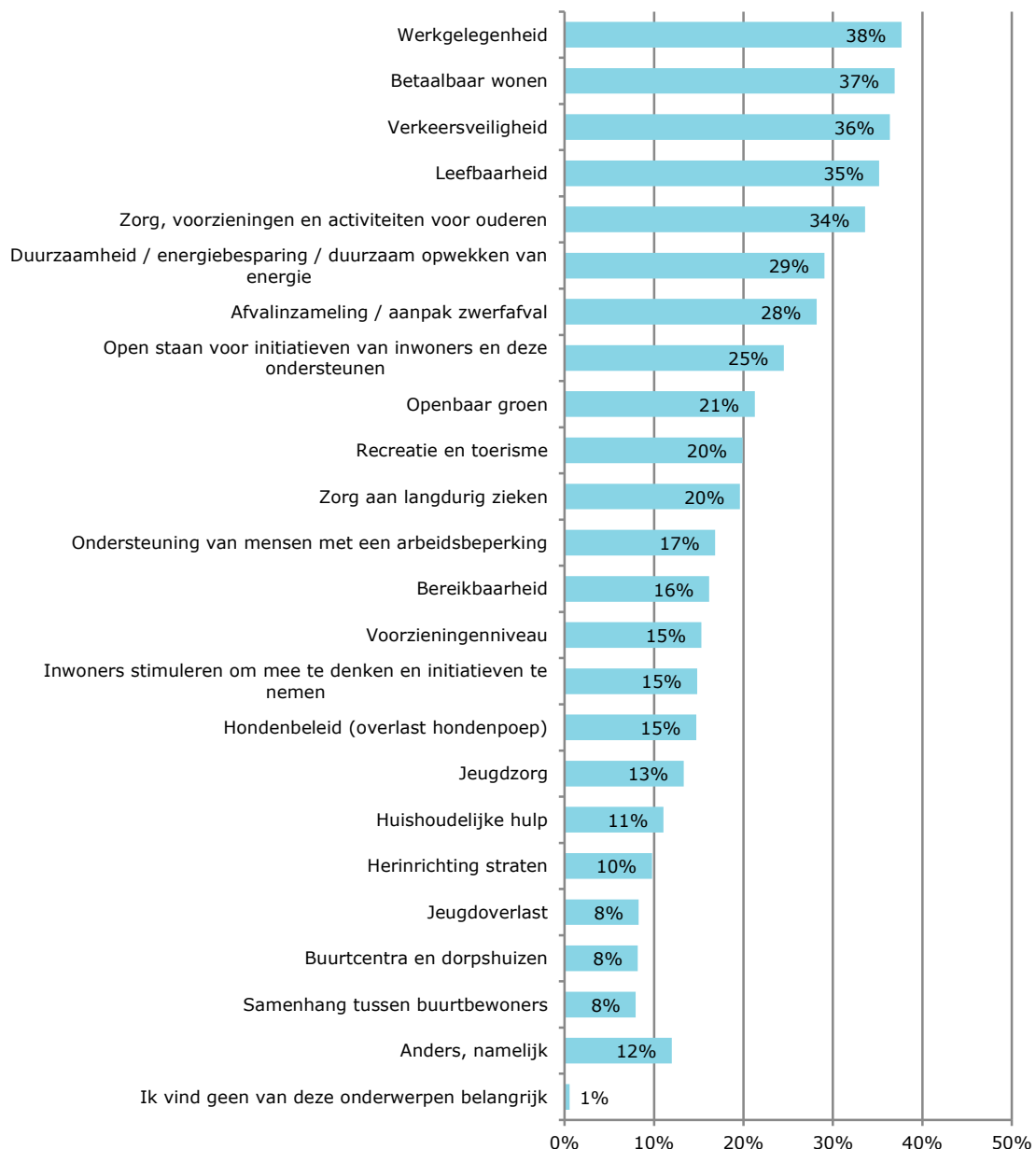
	18-29	30-39	40-54	55-64	65+	TOTAAL
Een burger- of inwonerspanel	40%	43%	42%	40%	27%	37%
Peilingen (polls) over actuele onderwerpen	38%	26%	34%	32%	28%	31%
Bijeenkomsten per wijk of buurt samen met wethouder en b.v. PBW	18%	19%	29%	34%	33%	29%
Een online platform waarop je kunt meepraten en reageren	34%	29%	32%	28%	19%	27%
Burgemeester en wethouders vergaderen regelmatig buiten het gemeentehuis	12%	14%	20%	21%	21%	19%
Meer en eerder inbreng van inwoners bij raadsvergaderingen en -besluiten	14%	16%	17%	21%	17%	17%
"Huis kamergesprekken" met wethouder	7%	11%	12%	11%	12%	11%
Facebook	29%	17%	11%	7%	4%	11%
Iets anders, namelijk	1%	5%	5%	2%	4%	4%
Weet niet / geen mening	13%	15%	14%	15%	23%	17%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Prioriteiten voor het nieuwe college van B&W

- Omdat op 21 maart 2018 gemeenteraadsverkiezingen worden gehouden, is aan de inwoners van Steenwijkerland gevraagd welke vijf onderwerpen het belangrijkste zijn voor het nieuwe college van Burgemeester en Wethouders (B&W). Meer dan een derde van de inwoners noemt werkgelegenheid, betaalbaar wonen, verkeersveiligheid, leefbaarheid en zorg, voorzieningen en activiteiten voor ouderen als belangrijkste onderwerpen voor het nieuwe gemeentebestuur (figuur 6.6).
- Buurtcentra en dorpshuizen alsmede de samenhang tussen buurtbewoners zijn de minst belangrijke onderwerpen. Deze worden door 8 procent van de inwoners genoemd.
- De inwoners die zelf andere onderwerpen hebben aangedragen, noemen onder meer leegstand van winkels en daarbij de wens op vergroting van het winkelaanbod, de mogelijke uitbreiding van vliegveld Lelystad, en kattenbeleid (overlast van katten) naast hondenbeleid.

Figuur 6.6

Welke vijf onderwerpen vindt u belangrijk voor het nieuwe college van B&W? (n=2.607)

Verdeling 100 euro over thema's

- Inwoners is ook op een andere manier gevraagd om hun prioriteiten aan te geven. Dit konden zij doen door 100 euro te verdelen over in totaal 22 thema's. Thema's die van groot belang zijn, krijgen meer geld dan onderwerpen die minder belangrijk worden gevonden. Ook was het mogelijk om geen geld toe te kennen aan thema's, zolang het totaal maar optelt tot 100 euro.
- De samenhang tussen beide methodes (belangrijkste vijf onderwerpen en verdelen budget) is zeer sterk (zie ook tabel 6.3).¹⁷
- De top vijf van belangrijkste thema's op basis van de budgetverdeling (tabel 6.2) is hetzelfde als in figuur 6.6. Wel is de volgorde anders. Verkeersveiligheid is nu het belangrijkste onderwerp, waaraan inwoners gemiddeld € 11,21 toekennen.
- Als de bedragen van hoog naar laag worden gerangschikt, zien we aan de onderkant drie van de vijf thema's uit figuur 6.6 terug:
 - Samenhang tussen buurtbewoners (€ 1,41);
 - Buurtcentra en dorpshuizen (€ 1,95);
 - Jeugdoverlast (€ 1,98).

Tabel 6.2

Hoe zouden inwoners € 100 verdelen over de thema's? (n=2.607)¹⁸

TOP 5 LAAGSTE GEMIDDELTE BEDRAGEN		TOP 5 HOOGSTE GEMIDDELTE BEDRAGEN	
Onderwerp	Bedrag	Onderwerp	Bedrag
Hondenbeleid (overlast hondenpoep)	€ 2,49	Verkeersveiligheid	€ 11,21
Inwoners stimuleren om mee te denken en initiatieven te nemen	€ 2,04	Zorg, voorzieningen en activiteiten voor ouderen	€ 8,97
Jeugdoverlast	€ 1,98	Betaalbaar wonen	€ 7,77
Buurtcentra en dorpshuizen	€ 1,95	Leefbaarheid	€ 7,02
Samenhang tussen buurtbewoners (o.a. onderlinge contacten en gezamenlijke activiteiten)	€ 1,41	Werkgelegenheid	€ 6,36

¹⁷ Spearmans correlatiecoëfficiënt=0,89, N=22, P<0,001.

¹⁸ De exacte vraagstelling was: "Stel: u heeft 100 euro te verdelen over de volgende thema's in de gemeente en aan thema's met veel euro's wordt de meeste tijd, geld en aandacht besteed door de gemeente. Hoe zou u voorstellen om deze 100 euro te verdelen? Thema's die u van groot belang vindt, kunt u veel euro's toekennen, thema's die u niet belangrijk vindt, geeft u minder (of geen) euro's."

Tabel 6.3

Overeenstemming tussen rangorde onderwerpen en verdeling budget (n=2.607)

ONDERWERP	RANGORDE TOP 5	RANGORDE BUDGET	VERSCHIL	TOP 5 ONDERWERPEN	BUDGET
Verkeersveiligheid	3	1	-2	36%	€ 11,21
Zorg, voorzieningen en activiteiten voor ouderen	5	2	-3	34%	€ 8,97
Betaalbaar wonen	2	3	1	37%	€ 7,77
Leefbaarheid	4	4	0	35%	€ 7,02
Werkgelegenheid	1	5	4	38%	€ 6,36
Duurzaamheid / energieneutraal worden	6	6	0	29%	€ 6,06
Zorg aan langdurig zieken en ouderen	11	7	-4	20%	€ 5,77
Voorzieningenniveau	14	8	-6	15%	€ 4,86
Afvalinzameling / aanpak zwerfafval	7	9	2	28%	€ 4,71
Openbaar groen	9	10	1	21%	€ 4,45
Recreatie en toerisme	10	11	1	20%	€ 4,27
Jeugdzorg	17	12	-5	13%	€ 3,72
Ondersteuning van mensen met een arbeidsbeperking	12	13	1	17%	€ 3,45
Bereikbaarheid	13	14	1	16%	€ 3,41
Open staan voor initiatieven van inwoners en deze ondersteunen	8	15	7	25%	€ 3,01
Herinrichting straten	19	16	-3	10%	€ 2,57
Huishoudelijke hulp	18	17	-1	11%	€ 2,50
Hondenbeleid (overlast hondenpoep)	16	18	2	15%	€ 2,49
Inwoners stimuleren om mee te denken en initiatieven te nemen	15	19	4	15%	€ 2,04
Jeugdoverlast	20	20	0	8%	€ 1,98
Buurtcentra en dorpshuizen	21	21	0	8%	€ 1,95
Samenhang tussen buurtbewoners (o.a. onderlinge contacten en gezamenlijke activiteiten)	22	22	0	8%	€ 1,41

6.4 Toerisme

- De meeste inwoners van Steenwijkerland zijn van mening dat de gemeente er goed aan doet om te proberen meer bezoekers naar het gebied te trekken. Meer dan de helft (57 procent) van de inwoners is het hier (helemaal) mee eens. De steun voor deze stelling is wel met 7 procentpunt afgenomen ten opzichte van 2015 en met 13 procentpunt ten opzichte van 2013.
- In Kalenberg / Wetering / Nederland en Belt Schutsloot vinden de minste inwoners dat de gemeente er goed aan doet om meer bezoekers naar het gebied te trekken (respectievelijk 28 en 29 procent). In Dwarsgracht / Jonen / Giethoorn en Paasloo is dit met 37 procent ook relatief laag.
- Met de stelling dat de voordelen van meer bezoekers belangrijker zijn dan eventuele nadelen is bijna de helft van de bewoners (48 procent) het (helemaal) eens. In 2015 was dit 53 procent en in 2013 was dit 61 procent.
- In Belt Schutsloot en Kalenberg e.o. zijn de minste mensen ervan overtuigd dat de voordelen van meer bezoekers belangrijker zijn dan de nadelen (20 procent). In Dwarsgracht / Jonen / Giethoorn is dit aandeel 37 procent; eveneens lager dan het gemeentelijke gemiddelde.
- Inwoners zijn over het algemeen niet bang voor overlast als er meer bezoekers naar Steenwijkerland komen. Eén op de zes inwoners geeft aan bang te zijn voor overlast als er meer bezoekers komen, tegenover een meerderheid van 54 procent die aangeeft niet bang te zijn voor overlast bij stijgende bezoekersaantallen. Het aandeel mensen dat bang is voor overlast van groeiend toerisme is wel gestegen ten opzichte van voorgaande jaren.
- In Dwarsgracht / Jonen / Giethoorn is men het meest bang voor toeristenoverlast (49 procent), op de voet gevolgd door Paasloo (45 procent) en Kalenberg e.o. (44 procent).

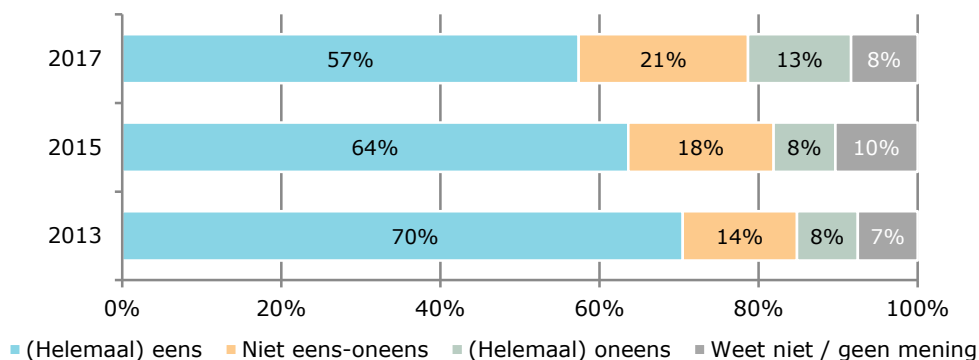

57%

van de inwoners vindt dat de gemeente er goed aan doet om meer bezoekers te trekken.

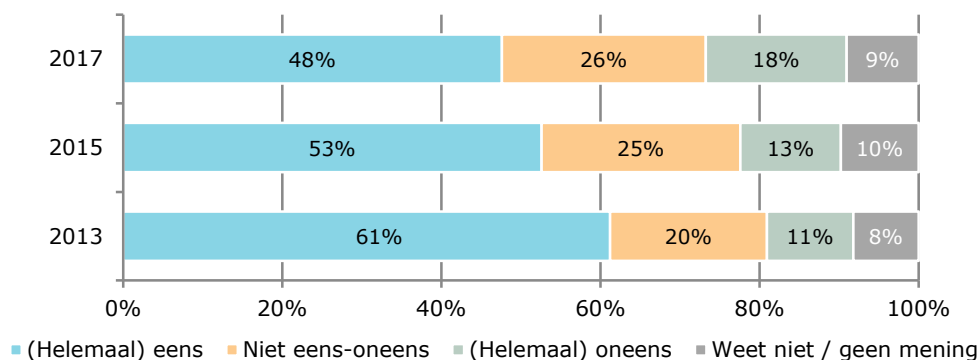
Figuur 6.7

'De gemeente doet er goed aan om te proberen meer bezoekers te trekken' (n = 2.601)

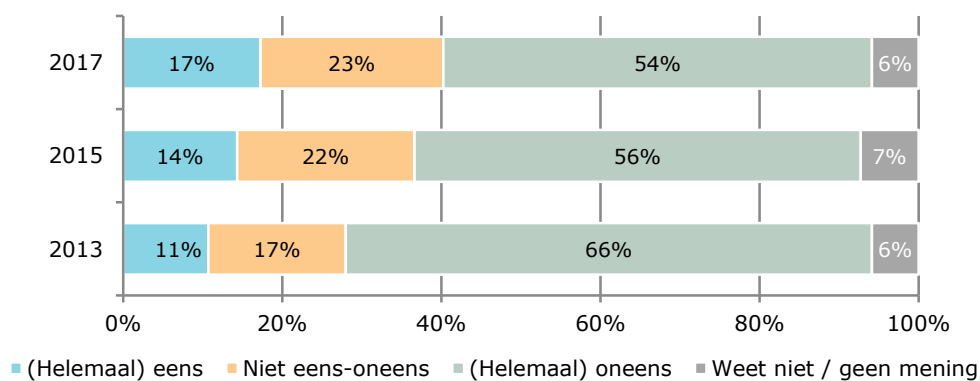
Figuur 6.8

'Ik vind de voordelen van meer bezoekers belangrijker voor de gemeente dan eventuele nadelen' (n = 2.599)

Figuur 6.9

'Ik ben bang voor overlast als er meer bezoekers in Steenwijkerland komen' (n = 2.602)

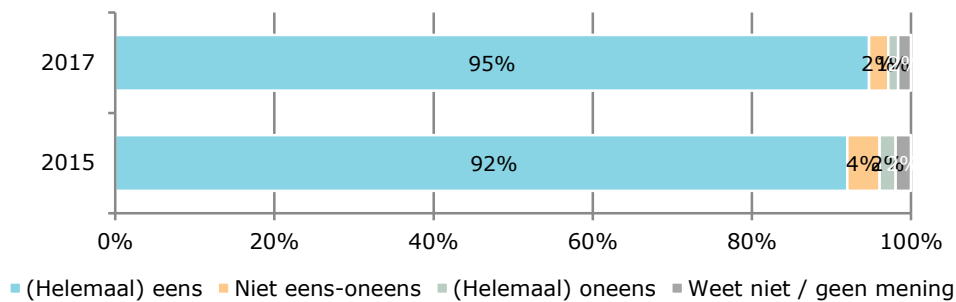

Nationaal Park Weerribben Wieden

- Nog meer dan in 2015, bestaat in 2017 overeenstemming over het belang van Nationaal Park Weerribben Wieden: ruim negen op de tien inwoners vinden het goed voor Steenwijkerland dat het park behouden blijft. In alle kernen en wijken zijn minstens vier op de vijf inwoners het eens met deze stelling.
- Ook is een meerderheid (78 procent) het ermee eens dat de gemeente financieel moet bijdragen aan het behoud van het Nationaal Park. In alle kernen en wijken is hier een ruime meerderheid voor te vinden (minstens 63 procent).

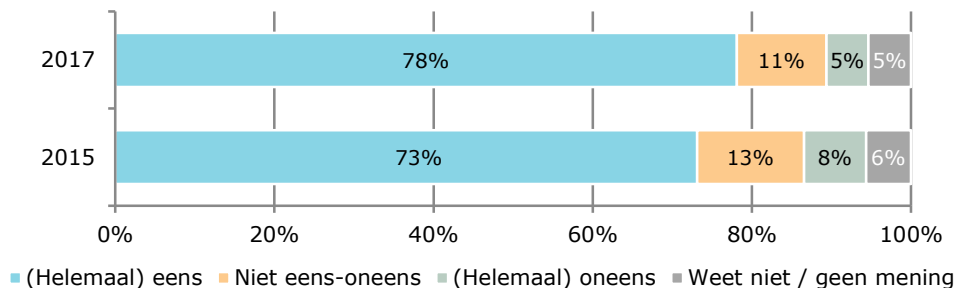
Figuur 6.10

'Het is goed voor Steenwijkerland dat het Nationaal Park Weerribben Wieden behouden blijft.' (n=2.608)

Figuur 6.11

'De gemeente moet financieel bijdragen aan het behoud van het Nationaal Park Weerribben Wieden.' (n=2.607)

HOOFDSTUK

Benchmark Steenwijkerland

7. Benchmark Steenwijkerland

In tabel 7.1 worden de uitkomsten van de gemeente Steenwijkerland afgezet tegen de scores van het politiebasissteam IJsselland Noord (op basis van de Veiligheidsmonitor 2016) en van gemeenten met 25.000 tot 50.000 inwoners (op basis van het ijkingsinstrument Waar Staat Je Gemeente, WSJG).¹⁹

Benchmarkgemeenten

De volgende gemeenten maken deel uit van het politiebasissteam IJsselland Noord: Kampen, Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland.

De volgende gemeenten zijn meegenomen in de WSGJ-benchmark (25.000-50.000 inwoners) in 2017: Achtkarspelen, Albrandswaard, Barendrecht, Duiven, Eijsden-Margraten, Geldermalsen, Gorinchem, Krimpen aan den IJssel, Langedijk, Midden-Drenthe, Moerdijk, Nijkerk, Rijssen-Holtén, Soest, Tytsjerksteradiel en Vught.

Hierbij valt het volgende op:

- De tevredenheid over het onderhoud van wegen, paden en pleintjes is in Steenwijkerland verder afgenomen ten opzichte van de benchmark. Was het verschil in 2015 nog 12 procentpunt, inmiddels is dit opgelopen tot 17 procentpunt.
- Over het onderhoud van het openbaar groen zijn inwoners even tevreden als in 2015. De waardering hiervoor is in lijn met de benchmark, maar blijft iets achter bij de score van IJsselland Noord.
- De tevredenheid over de speelplekken voor kinderen ligt op het niveau van de WSJG-referentieklassé en IJsselland Noord, maar de waardering voor de jongerenvoorzieningen is lager dan in IJsselland Noord.
- In Steenwijkerland vindt men het prettig wonen in de buurt (7,8). Met dit rapportcijfer bevindt Steenwijkerland zich tussen IJsselland Noord (7,6) en de WSJG-gemeenten met een vergelijkbaar inwonertal (8,0).
- Bij het thema sociale cohesie ontstaat een gemengd beeld als Steenwijkerland wordt afgezet tegen IJsselland Noord. Enerzijds zijn er twee deelaspecten waarop Steenwijkerland minder goed scoort dan het basisteam (kennen van mensen in de buurt, wonen in een gezellige buurt waar mensen dingen samen doen). Anderzijds zijn er twee indicatoren waarop Steenwijkerland minstens even goed of iets beter scoort, respectievelijk de prettige omgang met buurtbewoners en het zich thuis voelen in de buurt.
- Zoals ook in 2015 is geconstateerd, vinden inwoners van Steenwijkerland wat vaker dat hun buurt in het afgelopen jaar achteruit is gegaan ten opzichte van IJsselland Noord (19 procent versus 9 procent). Dit verschil is gegroeid in vergelijking met 2015 (van -7 naar -10 procentpunt).
- Het rapportcijfer voor de veiligheid in de woonbuurt (7,5) is iets lager in IJsselland Noord (7,7), maar dit is niet rechtstreeks zichtbaar in een groter gevoel van onveiligheid in concrete situaties. Alleen het aandeel bewoners (6 procent) dat 's avonds de deur niet durft open te doen, ligt een fractie boven het gemiddelde in IJsselland Noord (4 procent).
- Ten aanzien van de mate van inspraak en participatie kan worden geconcludeerd dat inwoners van Steenwijkerland minder tevreden zijn dan inwoners van gemeenten van vergelijkbare omvang. De waardering op diverse indicatoren blijft gemiddeld 10 procentpunt achter bij de landelijke benchmark. Ook het aandeel bewoners dat (heel) veel vertrouwen heeft in het gemeentebestuur is lager dan landelijk.

¹⁹ Omwille van de vergelijkbaarheid met het instrument Waar Staat Je Gemeente (WSJG) is de categorie "Weet niet / geen mening" in dit hoofdstuk waar nodig buiten beschouwing gelaten. De percentages van Steenwijkerland die hier worden gepresenteerd wijken dus (iets) af van die in hoofdstuk 6 (waar de categorie "Weet niet / geen mening" wél is meegenomen).

Tabel 7.1
Benchmarkcijfers Steenwijkerland

		BT IJSSELLAND NOORD VM16	GEMIDDELDE 25.000 - 50.000 INWONERS (WSJG) 2017	STEENWIJKER -LAND 2015	STEENWIJKER -LAND 2017
LEEFBAARHEID					
In de buurt zijn de wegen, paden en pleintjes goed onderhouden	% (helemaal) mee eens	66%		53%	49%
In de buurt zijn perken, plantsoenen en parken goed onderhouden	% (helemaal) mee eens	64%	60%	58%	58%
In de buurt zijn goede speelplekken voor kinderen ²⁰	% (helemaal) mee eens	65%	66%	66%	64%
In de buurt zijn goede voorzieningen voor jongeren	% (helemaal) mee eens	30%		29%	24%
De mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks	% (helemaal) mee eens	16%		18%	18%
De mensen in de buurt gaan op een prettige manier met elkaar om	% (helemaal) mee eens	74%	79%	72%	74%
Ik woon in een gezellige buurt waar mensen dingen samen doen	% (helemaal) mee eens	57%		50%	52%
Ik voel me thuis bij de mensen die in de buurt wonen	% (helemaal) mee eens	64%		67%	67%
Rapportcijfer prettig wonen in de buurt	rapportcijfer 1-10	7,6	8,0	7,7	7,8
Buurt vooruit gegaan	% ja	10%		11%	11%
Buurt gelijk gebleven	% ja	77%		65%	65%
Buurt achteruit gegaan	% ja	9%		19%	19%
VEILIGHEID					
Rapportcijfer veiligheid in de buurt	rapportcijfer 1-10	7,7		7,4	7,5
Doet 's avonds niet open omdat respondent het niet veilig vindt	% komt vaak voor	4%		7%	6%
Loopt of rijdt om in eigen buurt om onveilige plekken te vermijden ²¹	% komt vaak voor	1%		2%	1%
Voelt zich onveilig 's avonds in de buurt op straat	% komt vaak voor	2%		3%	2%
Voelt zich onveilig 's avonds alleen thuis ²²	% komt vaak voor	1%		2%	1%
Bang om zelf slachtoffer te worden van criminaliteit	% komt vaak voor	2%		-	2%
Voelt zich veilig in de buurt	% meestal / altijd		89%	85%	87%
PARTICIPATIE EN VERTROUWEN IN GEMEENTE					
De gemeente luistert voldoende naar de mening van haar inwoners	% (helemaal) mee eens		31%	25%	20%
De gemeente betreft inwoners voldoende bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen	% (helemaal) mee eens		37%	25%	27%
Inwoners en organisaties krijgen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren	% (helemaal) mee eens		37%	-	27%
Vertrouwen manier waarop de gemeente wordt bestuurd	% (heel) veel		35%	28%	30%
Vertrouwen manier waarop de gemeente wordt bestuurd	% weinig / geen		16%	18%	16%

²⁰ Het WSJG-item is geformuleerd als 'In hoeverre bent u tevreden of ontevreden over het aanbod van speelvoorzieningen (kinderen tot 12 jaar)?'

²¹ Het cijfer van de Veiligheidsmonitor betreft de editie 2015.

²² Idem.

BIJLAGE

Responsverantwoording

Bijlage 1. Responsverantwoording

Tabel A

Respons naar wijk (ongewogen)

	AANTAL RESPONDENTEN	AANTAL UITGENODIGD	RESPONS PERCENTAGE
Belt Schutsloot	39	224	17%
Blankenham / Baarlo	29	142	20%
Blokzijl	82	601	14%
Dwarsgracht / Jonen / Giethoorn	185	1.157	16%
Eesveen / De Bult / Kallenkote	52	400	13%
Kalenberg / Wetering / Nederland	40	207	19%
Kuinre	49	376	13%
Oldemarkt / IJsselham	152	1.107	14%
Onna	20	125	16%
Ossenzijl	36	236	15%
Paasloo	30	146	21%
Scheerwolde	28	200	14%
St.Jansklooster / Heetveld	111	865	13%
Steenwijk - Centrum	81	476	17%
Steenwijk - Beitel / Clingenborgh / Oostwijken	159	1.532	10%
Steenwijk - De Gagels	110	812	14%
Steenwijk - Oostermeenthe / Nieuwe Gagels / Woldmeenthe	404	1.743	23%
Steenwijk - Paddenpoel / Kornputkwatier	57	879	6%
Steenwijk - Torenlanden / Steenwijkerdiep	114	804	14%
Steenwijk - West	141	1.469	10%
Steenwijkerwold	98	838	12%
Tuk	142	770	18%
Vollenhove	210	1.666	13%
Wanneperveen	115	711	16%
Willemsoord / De Pol	53	398	13%
Witte Paarden / Baars / Basse / Marijenkampen	35	275	13%
Zuidveen	37	245	15%
TOTAAL	2.609	18.404	14%

Tabel BRespons naar achtergrondkenmerken (ongewogen)²³

	AANTAL	%
GESLACHT		
Man	1.249	48%
Vrouw	1.353	52%
Totaal	2.602	100%
LEEFTIJD		
18-29	180	7%
30-39	244	9%
40-54	564	22%
55+	1.615	62%
Totaal	2.603	100%
WERK / STUDIE / PENSIOEN / OVERIG		
Ik heb geen eigen inkomen (bijv. omdat iemand anders in het huishouden kostwinner is)	151	6%
Ik ben student / ik ga naar school	49	2%
Ik heb betaald werk bij een baas	997	38%
Ik heb een eigen bedrijf (met of zonder personeel) / freelancer	235	9%
Ik heb een uitkering / arbeidsongeschikt	216	8%
Ik ben met (vervroegd) pensioen / AOW	919	35%
Anders	30	1%
Totaal	2.597	100%
GEZINSSITUATIE		
Ik woon alleen	502	19%
Ik woon alleen (zonder partner), met thuiswonende kinderen	54	2%
Ik ben gehuwd / samenwonend, zonder thuiswonende kinderen	1.373	53%
Ik ben gehuwd / samenwonend, met thuiswonende kinderen	578	22%
Ik woon bij mijn ouder(s)/verzorger(s)	67	3%
Anders	29	1%
Totaal	2.603	100%
OPLEIDINGSNIVEAU (HOOGST GEVOLGDE OPLEIDING)		
Geen onderwijs / basisonderwijs	56	2%
Lbo / Vmbo / Mavo / (m)ulo / Mbo-1	597	23%
Mbo-2, 3 of 4	562	22%
Havo / vwo / HBS / MMS	289	11%
Hbo / universiteit	1.001	39%
Anders	79	3%
Weet ik niet	15	1%
Totaal	2.599	100%

²³ Waar het totaal van elke variabele afwijkt van de netto-respons (n=2.609), wordt dit veroorzaakt door respondenten die geen antwoord of meerdere antwoorden op deze vraag hebben gegeven.

BIJLAGE

Vragenlijst

Bijlage 2. Vragenlijst

Inwonersonderzoek Steenwijkerland 2017

Aanwijzingen voor het invullen van de vragenlijst:

- Bij de meeste vragen in deze vragenlijst kunt u slechts voor één antwoord kiezen. U kunt het hokje van uw keuze aankruisen. Bij enkele vragen zijn meerdere antwoorden mogelijk. Dit staat bij de vraag aangegeven. U kunt hier dus meer dan één hokje aankruisen.
- Als u twijfelt over een antwoord, probeer dan toch de antwoordmogelijkheid te kiezen die het beste bij uw situatie of mening past.
- U kunt antwoorden door het vakje voor het door u gekozen antwoord aan te kruisen of door het antwoord in de aangegeven ruimte in te vullen. Bijvoorbeeld:

Beschikt u over een auto?

☒

ja

☐

nee

- Heeft u zich vergist? U kunt een antwoord verbeteren door het foute vakje helemaal zwart te maken en vervolgens in het vakje van het goede antwoord een kruisje zetten. Bijvoorbeeld:

Beschikt u over een auto?

☒

ja

juiste antwoord

☐

nee

onjuiste antwoord

- Bij sommige vragen staat een tekstkader waarin u uw antwoord kunt opschrijven. Wilt u uw antwoord binnen dit tekstkader invullen? Wilt u zo duidelijk mogelijk en met BLOKLETTERS schrijven?
- Het is belangrijk dat u alle vragen invult. Als u een antwoord aankruist waar achter staat: '→ ga verder naar vraag ...' dan mag u de tussenliggende vragen overslaan.
- Wij vragen u de vragenlijst met zwarte of blauwe pen in te vullen en hokjes duidelijk aan te kruisen.
- Heeft u vragen over of problemen met het invullen van de vragenlijst, dan kunt u contact opnemen met de helpdesk van I&O Research via telefoonnummer 0800-405 06 02 (gratis) of per mail helpdesk@ioresearch.nl

Als u klaar bent met invullen:

Na het invullen kunt u de vragenlijst terugsturen met de bijgevoegde antwoordenvelop. Een postzegel plakken is niet nodig.

Hartelijk dank voor uw medewerking en veel succes met het invullen!

Woonplaats

1. In welke kern of wijk woont u?

☐ Basse
☐ Belt-Schutsloot
☐ Blankenham / Baarlo
☐ Blokzijl
☐ Dwarsgracht / Jonen
☐ Eesveen / De Bult
☐ Giethoorn
☐ Kalenberg / Hoogeweg
☐ Kallenkote
☐ Kuinre
☐ Marijenkampen
☐ Oldemarkt / IJsselham
☐ Onna
☐ Ossenzijl
☐ Paasloo
☐ Scheerwolde | ☐ St. Jansklooster / Heetveld
☐ Steenwijk - Centrum
☐ Steenwijk - Beitel / Clingenborgh / Oostwijken
☐ Steenwijk - De Gagels
☐ Steenwijk - Oostermeenthe / Nieuwe Gagels / Woldmeenthe
☐ Steenwijk - Paddenpoel / Kornputkwartier
☐ Steenwijk - Torenlanden / Steenwijkerdiep
☐ Steenwijk - West
☐ Steenwijkerwold
☐ Tuk
☐ Vollenhove
☐ Wanneperveen
☐ Wetering / Nederland
☐ Willemsoord / De Pol
☐ Witte Paarden / Baars
☐ Zuidveen |
|---|--|

Leefbaarheid in de buurt

We beginnen met een aantal uitspraken over de buurt waarin u woont.

2. Kunt u voor de elke uitspraak aangeven in hoeverre u het hiermee eens of oneens bent?

Als u het niet weet of u kunt geen antwoord geven, kunt u dat natuurlijk ook aangeven.

	Helemaal mee eens	Mee eens	Niet mee eens, niet mee oneens	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Weet niet/ geen mening
In de buurt zijn de wegen, paden en pleintjes goed onderhouden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In de buurt zijn perken, plantsoenen en parken goed onderhouden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In de buurt zijn goede speelplekken voor kinderen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In de buurt zijn goede voorzieningen voor jongeren	☐	☐	☐	☐	☐	☐

3. Kunt u ook voor de volgende uitspraken over de buurt waarin u woont aangeven in hoeverre u het hiermee eens of oneens bent?

	Helemaal mee eens	Mee eens	Niet mee eens, niet mee oneens	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Weet niet/ geen mening
De mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen en dingen samen doen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik voel mij thuis bij de mensen die in deze buurt wonen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

4. Hoe prettig vindt u het om in uw buurt te wonen?

Wilt u dit aangeven met een rapportcijfer van 1 (zeer onprettig) tot en met 10 (zeer prettig)?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Weet niet / geen mening
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

5. Vindt u dat de buurt waarin u woont het afgelopen jaar vooruit is gegaan, achteruit is gegaan of gelijk is gebleven?

- ☐ Vooruit gegaan
- ☐ Gelijk gebleven
- ☐ Achteruit gegaan
- ☐ Weet niet / geen mening

Voorzieningen in de buurt

Nu willen wij enkele vragen stellen over voorzieningen in uw buurt.

6. Kunt u voor elk van deze voorzieningen in uw buurt aangeven hoe tevreden u daarover bent?

Als u het niet weet of u kunt geen antwoord geven, kunt u dat natuurlijk ook aangeven.

	Ze er tevreden	Tevreden	Niet tevreden, niet ontevreden	On- tevreden	Ze er on- tevreden	Weet niet / geen mening
Winkels voor dagelijkse boodschappen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Basisonderwijs	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De wijze waarop het afval wordt ingezameld	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ontmoetingsmogelijkheden voor ouderen (bijv. ouderensoos, ontmoetingsplek)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zorgvoorzieningen (bijv. huisarts, fysiotherapeut)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sociaal-culturele voorzieningen (bijv. bibliotheek, theater, muziekschool)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dorpshuis / wijkcentrum	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kinderopvang / peuterspeelzalen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sportvoorzieningen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Digitale bereikbaarheid / breedbandinternet	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7. En kunt u voor elk van de volgende voorzieningen in uw buurt ook aangeven hoe tevreden u daar over bent?

	Ze er tevreden	Tevreden	Niet tevreden, niet ontevreden	On- tevreden	Ze er on- tevreden	Weet niet/ geen mening
Openbaar vervoer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Parkeergelegenheid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Verkeersveiligheid in uw buurt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bereikbaarheid van de buurt met de auto	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Toegankelijkheid van de openbare ruimte	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het schoonhouden van uw buurt	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. U heeft een aantal vragen beantwoord over de voorzieningen in de buurt waarin u woont. In deze vraag kunt u een algemeen oordeel geven met een rapportcijfer van 1 tot en met 10.

Met een 1 geeft u aan dat u heel erg ontevreden bent, met een 10 geeft u aan dat u heel erg tevreden bent.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Weet niet/ geen mening
De voorzieningen in uw buurt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Veiligheid en overlast in de buurt

U krijgt nu een aantal vragen over veiligheid en overlast in de buurt

9. Voelt u zich veilig in uw buurt?

- ☐ Ja, altijd
- ☐ Ja, meestal
- ☐ Soms wel, soms niet
- ☐ Nee, meestal niet
- ☐ Nee, (vrijwel) nooit
- ☐ Niet van toepassing / weet niet

10. Komt het wel eens voor dat u:

	Ja, vaak	Ja, soms	Zelden of nooit	Weet niet/ geen mening
's Avonds niet open doet, omdat u het niet veilig vindt?	☐	☐	☐	☐
In uw eigen buurt omloopt of omrijdt om onveilige plekken te vermijden?	☐	☐	☐	☐
Zich onveilig voelt als u 's avonds bij u in de buurt op straat loopt?	☐	☐	☐	☐
Zich onveilig voelt als u 's avonds alleen thuis bent?	☐	☐	☐	☐
Bang bent dat u zelf slachtoffer wordt van criminaliteit?	☐	☐	☐	☐

11. Als u de veiligheid in uw buurt een rapportcijfer mag geven van 1 tot en met 10, welk cijfer geeft u dan?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Weet niet/ geen mening
Veiligheid in uw buurt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Sinds 2013 bestaat Burgernet: een samenwerkingsverband tussen burgers, gemeente en politie om de veiligheid in de woon- en werkomgeving te bevorderen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een telefonisch netwerk van inwoners en medewerkers van bedrijven uit de gemeente. Na een melding van bijvoorbeeld een inbraak of een vermist kind start de politie een Burgernetactie op. Zo kunt u direct behulpzaam zijn bij de opsporing van bijvoorbeeld dader(s), een voertuig of een vermist kind.

12. Heeft u zich aangemeld voor Burgernet?

- ☐ Ja
- ☐ Nee, maar ik ga dat zeker doen
- ☐ Nee, maar ik ga dat misschien doen
- ☐ Nee, en ik ga dat zeker niet doen

Aan het einde van de vragenlijst kunt u lezen hoe u zich kunt aanmelden voor Burgernet.

De volgende vragen gaan over een aantal vervelende voorvallen die in uw buurt kunnen voorkomen.

13. Kunt u voor elk voorval aangeven hoe vaak dat naar uw idee voorkomt in uw buurt?

	Komt vaak voor	Komt soms voor	Komt (bijna) nooit voor	Weet niet/geen mening
Rommel op straat	☐	☐	☐	☐
Hondenpoep op straat	☐	☐	☐	☐
Agressief verkeersgedrag	☐	☐	☐	☐
Te hard rijden	☐	☐	☐	☐
Overlast van groepen jongeren	☐	☐	☐	☐
Overlast van dronken mensen op straat	☐	☐	☐	☐
Overlast door buurtbewoners	☐	☐	☐	☐
Drugsoverlast	☐	☐	☐	☐
Parkeeroverlast	☐	☐	☐	☐

Leefbaarheid in de hele gemeente

We gaan nu verder met een aantal vragen over Steenwijkerland. Het gaat bij deze vragen niet alleen om uw eigen kern of buurt, maar om **STEENWIJKERLAND ALS GEHEEL**.

14. Hoe tevreden bent u over de voorzieningen in de hele gemeente?

Als u het niet weet of u kunt geen antwoord geven, kunt u dat natuurlijk ook aangeven.

	Ze er tevreden	Tevreden	Niet tevreden, niet ontevreden	On- tevreden	Ze er on- tevreden	Weet niet/ geen mening
Het aanbod van sportaccommodaties	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het aanbod van verenigingen, clubs, cursussen enzovoorts	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het onderwijs in het algemeen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De gezondheidszorgvoorzieningen in het algemeen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De welzijnsvoorzieningen (bijv. buurthuis, jongerencentrum)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Activiteiten en evenementen die worden georganiseerd	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mogelijkheden voor begraving en asbezorging op de gemeentelijke begraafplaatsen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

15. En hoe tevreden bent u over het verkeer en vervoer in de hele gemeente?

	Ze er tevreden	Tevreden	Niet tevreden, niet ontevreden	On- tevreden	Ze er on- tevreden	Weet niet/ geen mening
Het onderhoud van wegen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De parkeermogelijkheden in de gemeente	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het openbaar vervoer in de gemeente	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De verkeersveiligheid in de gemeente	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het onderhoud van fietspaden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het aanbod van fietspaden in de gemeente (bijv. hoeveelheid, routes)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Mantelzorg en vrijwilligerswerk

U krijgt nu een aantal vragen over mantelzorg. Een mantelzorger is iemand die zorgt voor een familielid of dierbare die ziek is en (tijdelijk) hulp nodig heeft.

16. Bent u een mantelzorger?

- ☐ Ja
- ☐ Nee → Ga naar vraag 21
- ☐ Weet niet → Ga naar vraag 21

17. Hoeveel tijd bent u gemiddeld ongeveer in de week kwijt aan mantelzorg? (gerekend in hele uren)

uren per week

18. Voor wie zet u zich in als mantelzorger?

MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK

- ☐ Een huisgenoot (al dan niet familie)
- ☐ Een familielid dat niet bij mij in huis woont
- ☐ Een buurman/-vrouw of iemand uit de buurt
- ☐ Een vriend of kennis
- ☐ Iemand anders

19. Voelt u zich voldoende ondersteund bij de mantelzorg die u verricht?

- ☐ Ja
- ☐ Nee, want:

20. Op welke manieren zou de gemeente mantelzorg volgens u het beste kunnen stimuleren?

MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK

- ☐ Door cursussen of trainingen aan mantelzorgers aan te bieden
- ☐ Door het belonen van mantelzorgers
- ☐ Door achtervang voor de mantelzorg te organiseren (respijtzorg)
- ☐ Door informatie en advies aan mantelzorgers
- ☐ Door het organiseren van activiteiten voor mantelzorgers (b.v. lotgenotengroep)
- ☐ Door iets anders, namelijk:
- ☐ De gemeente hoeft dit niet te stimuleren
- ☐ Weet niet / geen mening

21. Doet u vrijwilligerswerk? (Bijvoorbeeld voor een vereniging, school, kerk, dorpshuis/ wijkcentrum of een politieke partij)

- ☐ Ja
- ☐ Nee → Ga naar vraag 26
- ☐ Weet niet → Ga naar vraag 26

Hierna volgen enkele vragen over vrijwilligerswerk.

22. Hoeveel tijd bent u gemiddeld ongeveer in de week kwijt aan vrijwilligerswerk? (gerekend in hele uren)

uren per week

23. Waarvoor zet u zich als vrijwilliger in?

MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK

- ☐ Vereniging
- ☐ School, kinderopvang, peuterspeelzaal
- ☐ Kerk
- ☐ Dorpshuis, wijkcentrum
- ☐ Politieke partij, vakbond
- ☐ Plaatselijk Belang of wijkorganisatie
- ☐ Verzorgingshuis, verpleeghuis
- ☐ Groenonderhoud
- ☐ Organisatie voor een goed doel
- ☐ Andere organisatie, namelijk:

24. Voelt u zich voldoende ondersteund bij het vrijwilligerswerk dat u verricht?

- ☐ Ja
- ☐ Nee, want:

■ ■ ■

25. Op welke manieren zou de gemeente vrijwilligerswerk volgens u het beste kunnen stimuleren?

MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK

- ☐ Door cursussen of trainingen aan vrijwilligers aan te bieden
- ☐ Door het belonen van vrijwilligers
- ☐ Door organisatie van een vrijwilligersdag
- ☐ Door informatie en advies aan vrijwilligers
- ☐ Door het beschikbaar stellen van materialen (v.b. gereedschap, afvalcontainers)
- ☐ Door iets anders, namelijk:
- ☐ De gemeente hoeft dit niet te stimuleren
- ☐ Weet niet / geen mening

26. Wilt u de volgende stellingen met ja of nee beantwoorden?

	Ja	Nee	Niet van toepassing
Ik ben bekend met het mantelzorgnetwerk (hier kunt u terecht met allerlei vragen over mantelzorg)	☐	☐	☐
Ik weet waar ik terecht kan met vragen over participatie of zelfredzaamheid	☐	☐	☐
Ik weet waar ik terecht kan met vragen over ondersteuning en zorg	☐	☐	☐

Opvoeden en opgroeien

De volgende vragen gaan over opvoeden en opgroeien. Daarvoor willen we eerst weten of u thuiswonende kinderen heeft in de leeftijd 0 t/m 18 jaar.

27. Bent u ouder en/of verzorger van thuiswonende kinderen in de leeftijd 0 t/m 18 jaar?

- ☐ Ja
- ☐ Nee → Ga naar vraag 30

28. Als u vragen heeft over het opgroeien en opvoeden van uw kind(eren), weet u dan waar u terecht kunt met die vragen?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is er voor iedereen met vragen over opvoeden en opgroeien van kinderen. In het CJG werken mensen van jeugdgezondheidszorg en maatschappelijk werk samen met ouders, jongeren en met mensen uit het onderwijs, welzijn en zorg. Er zijn inlooppunten, er is een website (www.cjgsteenwijkerland.nl) en er worden met ouders samen thema-activiteiten georganiseerd.

29. Kent u het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Belangenbehartiging kernen en wijken

De volgende vraag gaat over belangenbehartiging in uw kern of wijk

30. Vindt u dat uw vereniging van Plaatselijk Belang of wijkorganisatie uw belangen goed vertegenwoordigt en behartigt?

- ☐ Ja → Ga naar vraag 32
- ☐ Nee
- ☐ Weet niet/ geen mening

31. U heeft bij de vorige vraag 'Nee' of 'Weet niet/geen mening' geantwoord. Kunt u aangeven wat uw ervaring is met uw vereniging van Plaatselijk Belang of wijkorganisatie?

MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK

- ☐ Ik krijg van Plaatselijk Belang of de wijkorganisatie geen mogelijkheid om mijn mening te geven
- ☐ Ik krijg te weinig informatie van Plaatselijk Belang of de wijkorganisatie om een mening te vormen
- ☐ Met mijn mening wordt onvoldoende rekening gehouden door Plaatselijk Belang of de wijkorganisatie
- ☐ Plaatselijk Belang of wijkorganisatie bepaalt onvoldoende wat er gebeurt in mijn omgeving
- ☐ Ik heb Plaatselijk Belang of wijkorganisatie niet nodig om mijn mening kenbaar te maken
- ☐ Ik heb geen ervaring met mijn vereniging van Plaatselijk Belang of wijkorganisatie
- ☐ Ik ben niet zo geïnteresseerd in wat er in mijn kern of wijk gebeurt
- ☐ Geen van bovengenoemde

Ervaringen met de gemeente en het gemeentebestuur

Nu willen we u enkele vragen stellen over uw ervaringen met de gemeente en het gemeentebestuur. En hoe u aankijkt tegen toerisme in de gemeente.

32. In hoeverre bent u het met de volgende stellingen eens of oneens?

	Helemaal mee eens	Mee eens	Niet mee eens, niet mee oneens	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Weet niet/ geen mening
De gemeente luistert voldoende naar de mening van haar inwoners	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De gemeente betreft inwoners voldoende bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Inwoners en organisaties krijgen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Het toeristisch beleid van gemeente Steenwijkerland is erop gericht om meer bezoekers te trekken en deze langer vast te houden. Meer bezoekers zorgen o.a. voor meer levendigheid, een groter draagvlak voor voorzieningen en extra inkomsten voor ondernemers en de gemeente. Daar staat tegenover dat er (soms) drukte en overbelasting kan ontstaan. Met de volgende stellingen kunt u uw mening hierover geven.

33. In hoeverre bent u het met de volgende stellingen eens of oneens?

	Helemaal mee eens	Mee eens	Niet mee eens, niet mee oneens	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Weet niet/ geen mening
De gemeente doet er goed aan om te proberen meer bezoekers te trekken	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik ben bang voor overlast als er meer bezoekers in Steenwijkerland komen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind de voordelen van meer bezoekers belangrijker voor de gemeente dan eventuele nadelen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

De gemeente heeft samen met ondernemers, bewoners en terreinbeheerders een nieuwe zelfstandige organisatie voor het Nationaal Park Weerribben-Wieden opgezet. Deze Stichting Weerribben-Wieden zorgt voor een kwaliteitsverbetering voor het Nationaal Park Weerribben-Wieden en het gebied eromheen. Economie, ecologie en leefbaarheid zijn daarbij belangrijk.

34. In hoeverre bent u het met de volgende stellingen eens of oneens?

	Helemaal mee eens	Mee eens	Niet mee eens, niet mee oneens	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Weet niet/ geen mening
Het is goed voor Steenwijkerland dat het Nationaal Park Weerribben-Wieden behouden blijft.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De gemeente moet financieel bijdragen aan het behoud van het Nationaal Park Weerribben-Wieden.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

35. Hoeveel vertrouwen heeft u in de manier waarop uw gemeente wordt bestuurd?

- ☐ Heel veel
- ☐ Veel
- ☐ Niet veel / niet weinig
- ☐ Weinig
- ☐ Nauwelijks tot geen
- ☐ Weet niet / geen mening

Op 21 maart 2018 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Na de verkiezingen wordt een nieuw college van Burgemeester en Wethouders (B&W) gevormd voor de periode 2018-2022.

36. Welke vijf onderwerpen vindt u belangrijk voor het nieuwe college van B&W?

MAXIMAAL VIJF ANTWOORDEN MOGELIJK

☐ Verkeersveiligheid	☐ Zorg, voorzieningen en activiteiten voor ouderen
☐ Jeugdoverlast	☐ Ondersteuning van mensen met een arbeidsbeperking
☐ Voorzieningenniveau	☐ Samenhang tussen buurtbewoners (o.a. onderlinge contacten en gezamenlijke activiteiten)
☐ Bereikbaarheid	☐ Openbaar groen
☐ Hondenbeleid (overlast hondenpoep)	☐ Inwoners stimuleren om mee te denken en initiatieven te nemen
☐ Betaalbaar wonen	☐ Open staan voor initiatieven van inwoners en deze ondersteunen
☐ Recreatie en toerisme	☐ Duurzaamheid / energiebesparing / duurzaam opwekken van energie
☐ Afvalinzameling / aanpak zwerfafval	☐ Werkgelegenheid
☐ Huishoudelijke hulp	☐ Herinrichting straten
☐ Jeugdzorg	☐ Buurtcentra en dorpshuizen
☐ Zorg aan langdurig zieken	☐ Leefbaarheid
☐ Anders, namelijk:	
☐ Ik vind geen van deze onderwerpen belangrijk	

De gemeente Steenwijkerland vindt het belangrijk dat inwoners kunnen meedenken en -praten over plannen die de gemeente maakt en uitvoert. Daarom wil de gemeente graag weten wat er leeft in de samenleving. Vanaf 2018 zoekt de gemeente naar meer eigentijdse manieren om dat te doen.

37. Welke manier(en) heeft uw voorkeur om de gemeente te laten weten wat u belangrijk vindt?

MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK

☐ Een burger- of inwonerspanel: mensen die zich daarvoor aanmelden krijgen een aantal keren per jaar een digitale vragenlijst over een actueel onderwerp	
☐ Een online platform waarop je kunt meepraten en reageren	
☐ Peilingen (polls) over actuele onderwerpen	
☐ Facebook	
☐ Bijeenkomsten per wijk of buurt samen met wethouder en b.v. PBW	
☐ "Huiskamergesprekken" met wethouder	
☐ Meer en eerder inbreng van inwoners bij raadsvergaderingen en –besluiten	
☐ Burgemeester en wethouders vergaderen regelmatig buiten het gemeentehuis, in de kernen, en houden na afloop spreekuur	
☐ Iets anders, namelijk:	
☐ Weet niet / geen mening	

38. Welke manier(en) ook wordt gekozen om inwoners te laten meedenken en -praten, we willen u graag per email benaderen als er een keuze is gemaakt.

Mogen we u per email benaderen om mee te denken en -praten over plannen die de gemeente maakt en uitvoert?

I&O RESEARCH (HET BEDRIJF DAT DE ENQUÊTE VERWERKT) MAAKT EEN APART OVERZICHT VAN DE CONTACTGEGEVENS. UW ANTWOORDEN IN DEZE VRAGENLIJST WORDEN DUS NIET MET UW NAAM IN VERBAND GEBRACHT.

☐ Ja, mijn gegevens zijn:

voorletters:

voornaam:

achternaam:

e-mailadres:

☐ Nee

Persoonlijke situatie

De laatste vragen gaan over uw persoonlijke situatie. De antwoorden worden gebruikt om de uitkomsten van het onderzoek beter te kunnen analyseren.

39. Wat is uw leeftijd?

--	--	--

 jaar

40. Bent u man of vrouw?

- ☐ Man
☐ Vrouw

41. Wat is uw hoogst gevolgde opleiding?

- ☐ Geen onderwijs / basisonderwijs
☐ Lbo / Vmbo / Mavo / (m)ulo / Mbo-1
☐ Mbo-2, 3 of 4
☐ Havo / vwo / HBS / MMS
☐ Hbo / universiteit
☐ Anders, namelijk:

☐ Weet ik niet

42. Hoe is uw huishouden samengesteld?

- ☐ Ik woon alleen
☐ Ik woon alleen (zonder partner), met thuiswonende kinderen
☐ Ik ben gehuwd/samenwonend, zonder thuiswonende kinderen
☐ Ik ben gehuwd/samenwonend, met thuiswonende kinderen
☐ Ik woon bij mijn ouder(s)/verzorger(s)
☐ Anders

43. Welk antwoord past het beste bij uw situatie?

- ☐ Ik heb geen eigen inkomen (bijv. omdat iemand anders in het huishouden kostwinner is)
☐ Ik ben student / ik ga naar school
☐ Ik heb betaald werk bij een baas
☐ Ik heb een eigen bedrijf (met of zonder personeel)
☐ Ik heb een uitkering
☐ Ik ben met (vervroegd) pensioen
☐ Anders, namelijk:

44. Heeft u tot slot nog algemene opmerkingen? Deze kunt u hier kwijt.

--

Verloting

Onder de deelnemers worden 10 Iris-cheques ter waarde van € 50 verloot.

45. Hoe doet u aan de verloting mee?

Om aan de verloting mee te doen, vult u hieronder uw naam en adresgegevens in.

I&O RESEARCH (HET BEDRIJF DAT DE ENQUÊTE VERWERKT) MAAKT EEN APART OVERZICHT VAN DE ONDERSTAANDE ADRESGEGEVENS. UW ANTWOORDEN IN DEZE VRAGENLIJST WORDEN DUS NIET MET UW NAAM IN VERBAND GEBRACHT .

NAAM:

ADRES:

POSTCODE:

WOONPLAATS:

☐

Ik wil niet meedoen aan de verloting

Burgernet

Sinds 2013 bestaat Burgernet: een samenwerkingsverband tussen burgers, gemeente en politie om de veiligheid in de woon- en werkomgeving te bevorderen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een telefonisch netwerk van inwoners en medewerkers van bedrijven uit de gemeente. Na een melding van bijvoorbeeld een inbraak of een vermist kind start de politie een Burgernetactie op. Zo kunt u direct behulpzaam zijn bij de opsporing van bijvoorbeeld dader(s), een voertuig of een vermist kind.

46. Als u zich nog niet heeft aangemeld voor Burgernet kunt u dat via deze link doen:

<https://www.burgernet.nl/aanmelden>

We hopen op uw medewerking!

De gemeente Steenwijkerland dankt u hartelijk voor de genomen moeite!